

„Az iskola dolga, hogy megtanítsa nekünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

/ Szent – Györgyi Albert /

**MAGYARPOLÁNYI KERÉK NAP NÉMET NEMZETISÉGI
NYELVOKTATÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI..... 8

1.1 Iskolánk pedagógiai végcéljai..... 8

1.2 Morális elveink 8

1.2.1 A személyközpontú, személyiségfejlesztő nevelés 8

1.2.2 A gyermekközpontú pedagógia..... 8

1.2.3 A szülőkkal, a családokkal való együttműködés..... 8

1.3 Funkcionális elveink..... 9

1.4 Nevelési célok 9

1.4.1 Erkölcsi nevelés..... 9

1.4.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 10

1.4.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés 10

1.4.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése 10

1.4.5 A családi életre nevelés 10

1.4.6 A testi és lelki egészségre nevelés..... 11

1.4.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség..... 11

1.4.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság..... 11

1.4.9 Pályaorientáció 11

1.4.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés 12

1.4.11 Médiatudatosságra nevelés..... 12

1.4.12 A tanulás tanítása 12

1.4.13 Művészeti iskola - nevelési feladatok 12

1.5 Kulcskompetenciák 13

1.5.1 Anyanyelvi kommunikáció 13

1.5.2 Idegen nyelvi kommunikáció 14

1.5.3 Matematikai kompetencia 15

1.5.4 Természettudományos kompetencia 15

1.5.5 Digitális kompetencia..... 16

1.5.6 A hatékony, önálló tanulás 17

1.5.7 Szociális és állampolgári kompetencia 18

1.5.8 Szociális kompetencia 18

1.5.9 Állampolgári kompetencia 19

1.5.10 Kezdeményezőkézség és vállalkozási kompetencia 19

1.5.11 Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség 20

2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK..... 22

2.1 Személyiségfejlesztés 24

2.1.1	1-2.osztály	24
2.1.2	3-4. osztály	24
2.1.3	5-6. osztály	25
2.1.4	7-8. osztály	26
2.2	A tanítás-tanulás folyamata:	26
2.2.1	A tanulás értelmezése	26
2.2.2	A tanítás – tanulás folyamata	27
2.3	Képességfejlesztés	28
2.3.1	Kerek Nap – alsó tagozat	28
2.3.2	Képességfejlesztés a magasabb évfolyamokon	29
3	A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK. 29	
3.1	Általános alapelvek	29
3.2	Célkitűzések	30
3.3	Feladatok.....	30
3.4	Az egészségnevelés területei.....	31
3.4.1	Mentálhigiénés feladatok	31
3.4.2	Testi fejlődéssel kapcsolatos egészségnevelési feladatok	31
3.5	Iskolaorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat	32
4	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	34
4.1	Alapelveink	34
4.2	A közösségfejlesztés színterei és feladatai	35
4.2.1	Osztályközösségek	35
4.2.2	Művészeti csoportok	35
4.2.3	Iskolaközösség	35
4.2.4	A szűkebb társadalmi környezet (faluközösség)	35
4.2.5	A közösségfejlesztés közvetett formái	36
5	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	37
5.1	A pedagógus feladatai általában	37
5.2	Osztályfőnök	39
6	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	40

6.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységeink	40
6.2 Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének és oktatásának lehetőségei.....	40
6.3 A tehetség, képesség kibontakoztatása	46
6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	47
6.4 A szociális hátrányok enyhítése	49
6.5 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	50
7 A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN.....	52
8 A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	52
8.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái.....	53
8.2 Partnereink	54
9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK, FELMÉRÉSEK.....	55
9.1 Formái	55
9.2 Tanulmányok alatti vizsgák	55
9.2.1 A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek	55
9.2.2 Vizsgaidőszakok.....	56
9.2.3 Jelentkezés a vizsgákra.....	56
9.2.4 A tanulmányok alatti vizsgák rendje	57
9.2.5 A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai.....	57
9.2.6 A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása	58
9.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei - A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei	58
10 A TANULÓI FELVÉTELI, ÁTVÉTELI KÉRELMEK TELJESÍTÉSÉNEK SORRENDJÉRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK.....	60
10.1 Az intézménybe való beiratkozás módja	60
10.1.1 A tanköteles korú tanulók beiratkozása - Sorrendi szabályok	60
10.1.2 Más intézményből történő átlépéssel	61
10.1.3 Művészeti iskolába való beiratkozás	61
11 ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TERVEK.....	61

12 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	62
12.1 Általános rész.....	62
12.2 A helyi tanterv, tantárgyszerkezet a nemzetiségi iskolai nevelés, oktatás irányelve alapján	63
12.3 Választott kerettantervek	65
12.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei	65
12.5 A képzés általános keretei.....	67
12.6 Képzési specialitások, irányok:	68
12.6.1 A tanítás – tanulás folyamatának szerveződése a „Kerek Nap” programban	68
12.6.2 A projekt módszer alkalmazása.....	69
12.7 Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai.....	69
12.7.1 Napközi, tanulószoba	69
12.7.2 Tanórán kívüli, a tanulást segítő foglalkozások	69
12.8 A tanuló tanulmányi munkájának értékelési módjai, magatartás és szorgalom minősítésének elvei	70
12.8.1 Értékelés az 1-4. osztályban (Kerek Nap Programhoz)	70
12.8.2 Az ismeretek számonkérésének módja (4-8. osztály)	81
12.8.3 Az ismeretek számonkérésének gyakorlata.....	82
12.8.4 Osztályzás módja, formái (4-8. osztály).....	83
12.8.5 Érdemjegyek, osztályzatok megállapítása:	83
12.8.6 Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, szülői visszaigazolás – E-KRÉTA 85	
12.8.7 Motiváció, javítási lehetőség, szülői, tanulói reklamáció	85
12.8.8 A magatartás és szorgalom értékelése.....	86
12.9 JUTALMAZÁS, ELMARASZTALÁS	88
12.9.1 A tanulók jutalmazásának elvei.....	88
12.9.2 A tanulók elismerésének fokozatai és alkalmai:	88
12.9.3 Fegyelmező intézkedések.....	89
12.10 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE	90
12.11 ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	90
12.11.1 Általános alapelvek, célok.....	90
12.11.2 Értékek és megjelenésük	91
12.11.3 Feladataink a hagyományápolás terén.....	91
12.11.4 Feladataink a különböző életkori sajátosságok figyelembe vételével.....	92
12.11.5 Feladataink az életmódneveléssel kapcsolatosan	92
12.11.6 Feladataink az iskolai tanórákon a különböző tantárgyakhoz kötődően és a tantárgyközi kapcsolatokban	93
12.11.7 Feladataink a tanórán kívüli nevelés terén	93
12.11.8 Együttműködés más nevelési területekkel, szervezetekkel.....	93
12.11.9 A környezeti nevelés helyi eszközrendszere	94

21.11.10	Madárbarát iskola.....	87
12.12	IRÁNYELVEK AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ.....	94
12.13	AZ ISKOLA HAGYOMÁNYRENDSZERE.....	95
12.13.1	Nemzetiségi hagyományaink ápolása	95
12.13.2	Megemlékezések, ünnepek.....	96
12.13.3	Művészeti rendezvények, programok	96
12.13.4	Környezetvédelmi programok.....	96
12.13.5	Sportprogramok.....	97
12.13.6	Külföldi kapcsolataink	97
12.13.7	Iskola által szervezett táborok	97
12.13.8	Egyéb programok	97
12.13.9	Boldogságprogram iskolánkban (Pedagógiai Programunk kiegészítése)	98
13.	ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	100
14.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK.....	113
14.1.1	A Pedagógiai program érvényességi ideje	113
14.2	A Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	113
14.3	A Pedagógiai program módosítása.....	113
14.4	A Pedagógiai program elhelyezése	113

NEVELÉSI PROGRAM

JÖVŐKÉP

Családias légkörünk és jó kapcsolataink gyermekeinkkel, a szülőkkel lehetővé teszik egy sikeres nevelési folyamat végcéljának megvalósítását – az emberi életre nevelést. Elsősorban gyermekeket tanítunk és nem tantárgyakat.

Iskolánk elkötelezett a személyközpontú pedagógia sikeres gyakorlati megvalósításában. Ennek megvalósítása során 1 – 4. osztályban „Kerek Nap” alternatív jellegű program alapján dolgozunk.

Az alpműveltség elsajátítása mellett a különböző készségek, képességek elsajátítására is hangsúlyt fektetünk.

A tanulás az a folyamat kell, hogy legyen, ahol a gyermek büntetés nélkül cselekedhet, kutathat, csalódhat és fejlődhet. Így lesz az iskola az a hely, ahol a gyermekek megtanulnak tanulni és a tanulást élvezve fejlődhetnek saját érdeklődésük, egyéni ütemük és képességeik szerint.

Hisszük, hogy az alkotó – kreatív személyiség nagy szabadságigénnyel rendelkezik, általában függetlenségre törekszik, kritikus, önállóan kezdeményező, bátor.

Fontos feladatunknak tartjuk helyzetünknel fogva, hogy a lemaradó és a tehetséges tanulóknak megadjuk a képességeiknek megfelelő haladás lehetőségét.

Eredményeinknek tartjuk:

- a felkészült, tapasztalt, megújulásra kész pedagógus közösséget,
- a jó partnerkapcsolatokat,
- a sokszínű és gazdag tanórán kívüli tevékenységet.

AZ ISKOLA NEVELŐTESTÜLETE

1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1 Iskolánk pedagógiai végcéljai

olyan személyiségek kialakulásának elősegítése, akik:

- önmaguk által kezdeményezett cselekvésre, a cselekvésért felelősséget vállalni képes egyének,
- kritikai érvekkel rendelkező tanulók, mások teljesítményeit értékelni képes emberek,
- a problémák megoldásaihoz releváns ismeretekkel rendelkező személyek,
- új problémahelyzetekhez rugalmasan, intelligensen alkalmazkodni képes egyének,
- a problémák megközelítésének adaptív módját bensőleg elsajátított (internalizált), minden rendelkezésre álló tapasztalatot szabadon, kreatívan felhasználó emberek,
- másokkal különféle tevékenységekben hatékonyan együttműködni képes emberek,
- olyan emberek, akik nem mások jóváhagyásaiért, hanem saját szocializált célkitűzéseinek valóra váltásáért küzdenek.

1.2 Morális elveink

1.2.1 A személyközpontú, személyiségfejlesztő nevelés

A személyközpontú iskola aktív iskola, maga is egy társadalom, ahol a gyermeki tevékenység, a személyes tapasztalat a fontos nem pedig a kézbeadott tudás. A tanulás transzfer hatású, átvihető, tehát maga a folyamat a lényeg, ahol a gyermek cselekedhet, tapasztalhat, csalódhat és fejlődhet.

1.2.2 A gyermekközpontú pedagógia

Elvének megvalósításakor olyan pedagógiai személyiség, illetve pedagógus közösség fogalmazódik meg számunkra, amelyben a pedagógus őszinte ember, pozitív odafordulás jellemezze minden esetben a gyerek felé, melyben fő irányelv, hogy a gyereket elfogadja olyannak, amilyen, és mindig jelen van a nevelés során empátikus megértése.

1.2.3 A szülővel, a családokkal való együttműködés

Elvének megvalósításakor olyan gyakorlatot folytatunk, amely együttműködésen, az értékek együttes megfogalmazásában válik valóra.

1.3 Funkcionális elveink

- Az iskola sokszínű tevékenységével helyet és lehetőséget biztosít a tehetségekkel és a tanulásban lemaradókkal történő együttes foglalkozásra.
- A prevenció elvében figyelmet kap az óvoda, az iskolai előkészítő, a kiszűrt beszédhibák, a dyslexia, dyskalkulia, dysgrafia felismerésében és a reedukáció módszere.
- A részképesség zavarok felismerése és terápiája, a tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulóink segítése, a szülői háttér támogatása.
- A kommunikációs képesség folyamatos formálása mellett teret engedünk a tanulói szuverenitásnak és az egészséges versenyszellemnek.
- Tanulásszervezési eljárásainkban hangsúlyozzuk a gyakorlatközpontúság-
tevékenységközpontúság elvét, amely megteremtheti a túlzott ismeretszerzés és az alapkészségek gyakorlása közötti egyensúlyt.

Művészeti iskola:

- A minőségközpontúságot és a tehetséggondozást állandóan szem előtt tartva, tevékenységünk szolgáltató jellegét megőrizzük.
- A ránk bízott gyerekek emberi értékeit, lelki egészségét, értelmi és érzelmi intelligenciáját, magatartási szokásait, alkotásvágyát, alkotó képességét sikerélményt biztosító, szeretetteljes, mindenkire személy szerint odafigyelő, segítő, esélyegyenlőségre lehetőséget adó légkör megteremtésével biztosítjuk.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetség ígéreték individuális fejlesztésére, a tanulók művészi kifejező képességeinek kibontakoztatására, a vele született kíváncsiság, az eredetiség megőrzésére.
- Olyan eszközrendszert kívánunk a kezükbe adni, mely a jelen és jövő problémáinak megoldásához nyújt lehetőséget, illetve elősegíti a pozitív életszemlélet kialakulását.

1.4 Nevelési célok

1.4.1 Erkölcsi nevelés

A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

Az iskola közösségi élete, dolgozóinak példamutatása elősegíti a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet megalapozását és fejlesztését.

1.4.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak. jeles magyar személyiségek munkásságának megismerése mellett, olyan egyéni-közösségi tevékenységekben vesznek részt, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Erősödjön a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet.

Európa történelmének, sokszínű kultúrájának megismerése mellett az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról is szerezzenek ismereteket.

1.4.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

1.4.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

1.4.5 A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.

1.4.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A tanulóknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. sajátítsák el az egészséges életmód elveit, a tanulók ismereteket szereznek a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

1.4.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A gyerekekben alakuljon ki a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartás. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknak a szociális érzékenységet.

1.4.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességre tekintettel használja. A természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

1.4.9 Pályaorientáció

Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják

képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

1.4.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

1.4.11 Médiatudatosságra nevelés

A tanulók felelős résztvevői legyenek a mediatizált, globális nyilvánosságnak; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével

1.4.12 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.4.13 Művészeti iskola - nevelési feladatok

Feladataink:

- rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- rendszeres igényfelmérés (évente),
- feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása,
- érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok meghatározása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- többirányú művészeti alapkészségek kialakítása.

A feladatok megoldása érdekében alkalmazott tevékenységformák, módszerek, eljárások, eszközök:

- kompetencia alapú fejlesztés, valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- egy-egy feladat megoldására projektmódszer alkalmazása,
- tehetséggyógyító eljárások,
- kreatívfejlesztő tevékenységrendszer,
- egyénre szabott személyiségfejlesztő módszer,
- közösségfejlesztő módszer,
- játékos, élményre épülő oktatás, alkotómunka,
- kiscsoportos oktatás.

Nevelési eszközök:

- minta, példa, példakövetés, egyéni utak bejárásának lehetővé tétele

Ösztönző eszközök:

- megerősítés, biztatás, dicséret, munkák kiállítása, jutalmazás

1.5 Kulcskompetenciák

1.5.1 Anyanyelvi kommunikáció

tartalma:

- hallott és olvasott szöveg értése
- szövegalkotás
- helyes és kreatív nyelvhasználat

szükséges ismeretek:

- megfelelő szókinés

- nyelvtan, nyelvi funkciók ismerete

szükséges képességek:

- különféle kommunikációs helyzetekben szóban és írásban kommunikálni tud
- különféle típusú szövegek felhasználása
- információk megkeresése, feldolgozása
- segédeszközök használata
- szóbeli és írásbeli érvelés

szükséges attitűdök:

- kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvés
- esztétikai minőség tisztelete
- mások megismerésének igénye

1.5.2 Idegen nyelvi kommunikáció

tartalma:

- anyanyelvi kommunikáció elemeivel megegyezik
- nyelvtudás szintjének négy dimenziója:
  1. hallott szöveg értése
  2. beszédkésztség
  3. olvasott szöveg értése
  4. íráskésztség

szükséges ismeretek

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- szóbeli interakciók főbb típusai
- nyelvi stílusok
- nyelv kulturális vonatkozásai

szükséges képességek:

- szóbeli üzenetek megértése
- beszélgetések kezdeményezés, folytatása, lezárása
- szövegolvasás, szövegalkotás
- segédeszközök megfelelő használata

szükséges attitűdök:

- kulturális sokféleség tiszteletben tartása

- nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés

1.5.3 Matematikai kompetencia

tartalma:

- matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége
- problémamegoldás
- folyamatok, tevékenységek, ismeretek fontossága
- matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulása, használata
- matematikai modellek alkalmazása

szükséges ismeretek:

- számok, mértékek, struktúrák
- alpműveletek
- matematikai reprezentációk
- matematikai fogalmak, összefüggések, koncepciók

szükséges képességek:

- alapvető matematikai elvek és folyamatok alkalmazása:
  - ismeretszerzésben
  - problémák megoldásában
  - mindennapokban
- követni és értékelni tudja az érvek láncolatát
- megérti a matematikai bizonyítást
- matematika nyelvén kommunikál
- segédeszközök használata

szükséges attitűdök:

- igazság tisztelete
- logikus okkeresés

1.5.4 Természettudományos kompetencia

tartalma:

- készség és képesség, hogy ismeretek és módszerek felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, az ember és a természeti világ közt kölcsönhatásban lezajló folyamatokkal kapcsolatban
- emberi tevékenység okozta változások megértése
- fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelőssége

szükséges ismeretek:

- természeti világ alapelvei
- alapvető tudományos fogalmak, módszerek, technológiai folyamatok
- emberi tevékenység természetre gyakorolt hatásának ismerete
- alkalmazások és technológiák előnyei, korlátai, kockázatai

szükséges képességek:

- problémamegoldás az ismeretek birtokában
- új technológiák, berendezések megismerésében, működtetésében az ismeretek gyakorlatias alkalmazása
- kritikus szemlélet
- cselekvőképesség a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítására

szükséges attitűdök:

- kritikus, kíváncsi
- etikai kérdések iránti érdeklődés
- biztonság, fenntarthatóság tisztelet
- környezettudatos magatartás

1.5.5 Digitális kompetencia

tartalma:

- információs társadalom technológiáinak (IST) magabiztos és kritikus használata
- információ felismerése:
  - visszakeresése
  - értékelése
  - tárolása
  - előállítás
  - bemutatása
  - cseréje

- kommunikációs és hálózati együttműködés interneten keresztül

szükséges ismeretek

- főbb számítógépes alkalmazások (szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás – kezelés, internetes kommunikáció)
- információk hitelességének, megbízhatóságának problémái
- IST használatának etikai elvei

szükséges képességek:

- információ megkeresése, összegyűjtése, feldolgozása, kritikus alkalmazása
- valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetése
- eszközök használata
- kreativitás

szükséges attitűdök:

- használat során kritikus szemlélet, megfontoltság

1.5.6 A hatékony, önálló tanulás

tartalma:

- egyén képes kitartóan tanulni
- saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban
- hatékonyan gazdálkodni idővel és információval
- felismerni szükségleteit, lehetőségeit
- ismeri a tanulás folyamatát
- tudását, képességeit használja
- elengedhetetlen: motiváció és magabiztosság

szükséges ismeretek:

- saját tanulási stratégiái, készségei
- tudásának erős és gyenge pontjai

szükséges képességek:

- alapvető képességek (írás, olvasás, számolás, IST eszközök használata)
- új ismeretek elsajátítása, feldolgozása, beépítése
- saját stratégia kialakítása
- motiváció folyamatos fenntartása
- figyelem összpontosítása

- közös munka
- tudás másokkal való megosztása
- saját munka értékelése
- tanács, információ, támogatás kérése

szükséges attitűdök:

- tanulás iránti motiváció
- tanulási lehetőségek felkutatása
- tanultak széles körű alkalmazása

1.5.7 Szociális és állampolgári kompetencia

tartalma:

- harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltétele
- egyén hatékony, építő módon vehet részt a társadalmi életben
- aktív részvétel a közügyekben

1.5.8 Szociális kompetencia

szükséges ismeretek:

- fizikai és mentális egészségre vonatkozó ismeretek
- normatudat: viselkedési és általánosan elfogadott magatartási szabályok
- alapvető személyiségi jogok ismerete
- nemzeti kulturális identitás és európai identitás megértése

szükséges képességek:

- hatékony kommunikáció
- vitakultúra
- empátia
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság

szükséges attitűdök:

- együttműködés
- magabiztosság
- integritás
- személyes előítélete leküzdésére, kompromisszumra való törekvés

1.5.9 Állampolgári kompetencia

szükséges ismeretek:

- demokrácia, állampolgárság fogalma
- állampolgári jogok
- aktuális események
- nemzeti, európai világtörténelem fő eseményei
- társadalmi, politikai mozgalmak céljai, értékei, politikái
- EU struktúrái, célkitűzései, értékei
- európai sokféleség, kulturális identitás

szükséges képességek:

- közügyekben való hatékony együttműködés
- szolidaritás, érdeklődés
- kritikus, kreatív elemzés
- döntéshozatalban való részvétel

szükséges attitűdök

- emberi jogok teljes körű tisztelete
- települések, országhoz, EU- hoz való tartozás
- részvétel iránti nyitottság
- felelősségérzet
- közösségi összetartozás
- közös értékek elfogadása, tiszteletben tartása

1.5.10 Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia

tartalma:

- megismerje tágabb környezetét
- képes a kínálgató lehetőségek megragadására
- tudás, kreativitás, innovációs beállítódás, kockázatvállalás
- a gazdasági tevékenységeket alapozó speciális ismeretek és képességek

szükséges ismeretek:

- lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése
- gazdaság működésének átfogóbb megértése
- pénz világában való tájékozódás
- vállalkozások pénzügyi és jogi feltételei

szükséges képességek:

- tervezés
- szervezés
- irányítás
- vezetés
- elemzés
- kommunikálás
- tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

szükséges attitűdök

- függetlenség
- kreativitás
- innováció
- motiváció
- elhatározottság

1.5.11 Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség

tartalma:

- esztétikai megismerés
- elképzelések, élmények, érzések kreatív kifejezése
- irodalom, zene, tánc, dráma, bábjáték, vizuális művészetek
- tárgyak, épületek, terek kultúrája
- fotó, mozgókép

szükséges ismeretek:

- helyi, nemzeti, európai, egyetemes kulturális örökség
- egyének, közösségeink világában elfoglalt helye
- főbb művészeti alkotások értő- és beleérző ismerete
- esztétikum mindennapokban betöltött szerepe

szükséges képességek:

- művészeti önkifejezés
- műalkotások és előadások elemzése
- saját nézőpont összevetése más véleménnyel

szükséges attitűdök:

- nyitottság
- érdeklődés
- fogékonyság

2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk a fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.” /Bagdy Emőke/

Ma már szinte mindenki számára elfogadott, hogy az egy-egy osztályba tanuló gyerekek között milyen különbségek vannak. Lehetnek egyéni adottságokban, a kognitív képességek fejlettségében, az érési ütemben vagy az otthonról hozott ismeretek, szokások, a szocializáció, a tanulásra való motiváltság szintjeiben.

Felfogásunk szerint az alapozó iskolában minden gyerek számára annyi és olyan jellegű tevékenységre kell lehetőséget biztosítanunk, amennyire az adott fejlettségi fokán, az adott pillanatban szüksége van. Ezért tanulás-szervezésünket úgy kell alakítanunk, hogy tanulóink egyéni szükségleteihez megfelelő időt és tevékenységet tudjunk biztosítani.

Arra törekszünk, hogy minden kisgyereket lehetőségeinek megfelelő optimális szintre juttassunk, egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével. A gyerekek között meglévő különbségeket természetesnek tartjuk. Elfogadó, bizalmat keltő légkör biztosításával törekszünk tanulóink fejlesztésére.

Tanulásszervezésünkben törekszünk a differenciált tanulásirányítási módszerek változatos használatára, biztosítva, hogy ne sietessünk, de ne is fogjunk vissza senkit az ismeretszerzés a készségfejlesztés folyamatában.

Felfogásunk szerint a gyerekeket érdekeltté, aktívvá kell tennünk a tanulás folyamatában. A kisiskolás kor életkori jellemzője a kíváncsiság, igény a felfedezésre, tapasztalásra. Hiba lenne az aktív, cselekvésre vágyó gyerekeket passzív befogadóként kezelni. Éppen ezért a kutató, felfedező, cselekvéses tanulást helyezzük előtérbe.

Művészeti iskola

A gyermekeknek a foglalkozásokon a megszokott pedagógiai helyzettől eltérő, szabad, felszabadult, a spontaneitást, a kreativitást támogató, elfogadó klímára van szükségük a művészi kibontakozáshoz. Meg kell tanítanunk őket az elfogulatlan, nyitott, „rácsodálkozó” attitűdre, valódi „gyermeki” vonások megnyilvánulására.

Iskolánkba egyéni vagy szülői motiváció alapján jelentkeznek a gyerekek, ami azért lényeges, mert a művészetre nyitott, fogékony tanulóink rendszerint szívesen és örömmel fogadják be a tananyagot, és az elsajátítás folyamata is könnyedebb.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdenniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak, az együtt alkotásnak és a gyakori rendezvényeknek köszönhető, ugyanakkor pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy a kreatív tanulók esetenként fegyelmezetlenek, impulzívok, nonkonformista attitűdöt mutatnak. Ezeket a jelenségeket az alapfokú művészetoktatásban más tanszakra irányítással, illetve enyhébb esetekben szülői konzultációkkal, egyéni teljesítményütemezéssel, a személyiséghez illő téma- és technikaválasztással meg lehet oldani, tehát a szuverén alkotói magatartásból, személyiségjegyekből adódó problémákat az alapfokú művészetoktatásban is kezelni kell.

Tanulási kudarc a képzés tematikája alapján nem jellemző. Azonban azt fontos kiemelni, hogy az alapfokú művészetoktatás művészeti ágaiban is határozottan megfigyelhető az a jelenség, hogy tanulóink tanulmányilag kimutathatóan jobb teljesítményre képesek, mint az iskolába beiratkozás előtt. A jelenség háttérében a művészetek érzelmi és értelmi intelligenciára való hatása áll. A hazai és nemzetközi agykutatások bizonyítják, hogy a képzőművészet fejlesztő hatással van a gondolkodásra. A problémaérzékenység, az analizálás, az újrastrukturálás, a fantázia, a kifejezőképesség, a lényeglátás kifinomulhat és hozzájárul a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez. A művészettel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kivetítsék, kialkossák” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek. Az alapfokú művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében.

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden gyermek számára egyenlően jó feltételeket, gazdag anyag választékot, jó felszerelést, kiváló személyi feltételeket biztosítsunk, ugyanis ez a legfontosabb feltétele a pedagógiai program eredményes megvalósulásának!

2.1 Személyiségfejlesztés

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam;
- 5–8. évfolyam;

2.1.1 1-2.osztály

- Szabadság, ami egyben autonómia is (jelenti a különbözőség hangsúlyozását is, de a felelősséget is).
- Tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.
- Az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is.
- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet.
- A problémamegoldás képességének a kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.
- A kooperáción, együttműködésen alapuló tevékenység fontossága, ahol a komfortitást a kreativitás, a kritikai szellem váltja fel.
- A munka szeretete, az igényesség.

Az iskolásoknál az alapiskola első szakasza után jelentős fiziológiai változások, illetve a kognitív képességek terén jelentős fejlődés indul meg . Mindezek azt eredményezik pedagógiai munkánk során, hogy az első szakasz eredményeire alapozva, természetesen az értelmi fejlődés, a jellembeli változások és a társadalmi megismerés terén egyre konkrétabb és körülhatárolhatóbb személyiségfejlesztési programot dolgozzunk ki a fokozatosság és a differenciálás elvének figyelembe vételével.

2.1.2 3-4. osztály

- Az alapvető tanulási-és munkaszokások elsajátítása a megváltozott körülményekre adaptálva.
- A nehezedő tananyagból fakadó kudarcélmények ellensúlyozása, a támogatás megélése, az erőfeszítés örömeinek és sikerének elősegítése.
- A gyerekek bekapcsolása a szabályalakításba, és a folyamatos fejlődést elősegítő részcelkitűzésekbe.

- Az önfegyelem kialakulásának elősegítése.
- Az önálló ismeretszerzés örömeivel a pozitív beidegződések elősegítése.
- Az öntevékenység alapformáinak kialakítása (felelősi megbízatások, eszközök kezelése stb.)
- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.
- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- A mozgás egészségmegőrző szerepének tudatosulása.
- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.
- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.

2.1.3 5-6. osztály

- Az alapvető tanulási-és munkaszokások elsajátítása a megváltozott körülményekre adaptálva.
- A nehezedő tananyagból fakadó kudarcélmények ellensúlyozása, a támogatás megélése, az erőfeszítés örömeinek és sikerének elősegítése.
- A gyerekek bekapcsolása a szabályalakításba, és a folyamatos fejlődést elősegítő részcelkitűzésekbe.
- Az önfegyelem kialakulásának elősegítése.
- Az önálló ismeretszerzés örömeivel a pozitív beidegződések elősegítése.
- Az öntevékenység alapformáinak kialakítása (felelősi megbízatások, eszközök kezelése stb.)
- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.
- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- A mozgás egészségmegőrző szerepének tudatosulása.
- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.
- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.

2.1.4 7-8. osztály

- A tanulók **értelmi** nevelése.

Az értelmi képességek fejlesztése. Az önálló ismeretszerzésre való igény kialakítása és fejlesztése. A sok szempontú megközelítés képességének a fejlesztése, a személyes észlelés fejlesztésének a fontossága.

- A tanulók **erkölcsi** nevelése.

Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- A tanulók **emocionális** nevelése.

A környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív irányú cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- **Önismeretre** nevelés.

Az identitásélmény (önismeret és autonóm világgép) kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése. Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

- A tanulók **testi** nevelése

A fizikai képességek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. A testi és szellemi egészség személyiségépítő egységének erősítése, az egészséges életmód iránti igény kialakítása, fejlesztése.

2.2 A tanítás-tanulás folyamata:

2.2.1 A tanulás értelmezése

Véleményünk szerint olyan nevelésre és oktatásra van szükség, melynek során minden gyermek, minden tanuló megismeri saját lehetőségeit, és a nevelővel, tanárral együtt törekszik arra, hogy a maximumot akarja elérni. A maximumot itt úgy értelmezzük, mint az adott egyén számára elérhető legmagasabb szintet és legjobb készségeket.

A legújabb pszichológiai kutatások alapján azt valljuk, hogy a tanulás folyamata nem egy mechanikus ismeretszerzés, hanem ennél sokkal bonyolultabb interakció. Az iskolai életben ugyanis - a verbális és motoros tanulási feladatokkal együtt, de azoktól elkülönítve is - állandóan tanulunk valamit az emberek különböző szerepeiből, az emberi viszonyulásokról, a társas kapcsolatokról, az értékről, sőt eme értékek szándékos vagy

éppen rejtett kinyilvánítása révén. Ez az ún. szociális tanulás a mai iskolák egyik legfontosabb feladata lett

A tanulás és tanítás folyamatában sok rendszer játszik szerepet. Ezen rendszerek mindegyikére jellemző az önfenntartás tendenciája, de ugyanakkor az interakció során új, és addig ismeretlen fejlődési lehetőségeket alakíthatnak ki. A tanulóban lezajló biológiai folyamatok, a tanuló mint személyiség minden meglévő és még hiányzó készségével, a tanár, a tanulótársak, akik együtt alkotják az iskolai osztály társas rendszerét, de ugyanakkor kapcsolatban állnak a tanári karral, a családdal, a baráti körrel stb

2.2.2 A tanítás – tanulás folyamata

- Az iskola valóságából vezetjük le a tanítás – tanulás folyamatának tervezését, szervezését, szabályozását és értékelését.
- A folyamat tervezésénél, szervezésénél, értékelésénél, valamint a célok, tartalmak, módszerek, követelmények értelmezésénél a tanulást tesszük központi kategóriává, a tanítást pedig tanulás-irányításnak, tanulásszervezésnek minősítjük.
- A célokon túl azt is figyelembe vesszük, hogy milyen a folyamatban résztvevő tanuló, hogy milyen motívumok jellemzik, milyenek a képességei, érdeklődése a tanulás és az iskola iránt.
- Az iskolai tanítást – tanulást nem tanórákban, hanem folyamatban értelmezzük.
- Programunkban a tanulási blokkokban (lásd később a tanulás munkaformái címszó alatt) a gyerek önálló egyéni feladatvégzése, páros vagy kiscsoportos munkája biztosítja a tanulási folyamat több szintű szervezésének lehetőségét a mind kevesebb frontális tanulásszervezés mellett.
- A kooperatív tanulás lehetővé teszi, hogy a gyerekek előzetes ismereteiket közösen hasznosítsák, egy feladat elvégzése érdekében közös megoldási stratégiát dolgozzanak ki. Mindez élményszerűvé teszi a tanulást, fejleszti az együttműködés készségét, kialakítja a vélemények különbözőségének tiszteletét, folyamatosan alakítja a kultúrált vita, érvelés képességét.
- Csoportmunka spontán szerveződésű és irányított szerveződésű csoportokban is létrejöhet. A csoporton belüli feladatmegosztásban a tagok döntenek. Csoportmunkába speciális szükségletű tanulók is bevonhatók. A csoportok munkájánál ellenőrzése elengedhetetlen feladat: a csoportok egymást ellenőrizhetik, és az ellenőrzés után érvekkkel igyekeznek alátámasztani véleményüket.

- A differenciált tanulásszervezés meghatározó munkaformája a tanulók önálló egyéni feladatvégzése. Ez megvalósulhat differenciált rétegmunkaként is. Az ilyen munkaforma ellenőrzése során az önellenőrzés képességének kialakítására törekszünk. Ezt segítik azok a feladatlapok, amelyek tartalmazzák a megoldást, és amelyek lehetővé teszik az önellenőrzést minta alapján.
- A hiba megtalálása, újbóli végiggondolása és kijavítása az ismeretszerzési, képességfejlesztési folyamat szerves része, ezért az ellenőrzést igyekszünk lehetőség szerint a gyerekre bízni.
- A differenciált rétegmunka mellett egészen személyre szabott, individualizált tanulással is dolgozunk. Különösen a kiemelkedően tehetséges, illetve a nagyon lemaradt tanulók esetében.
- A fejlesztő szakaszban előtérbe kerül a tanulás hatékonyságának növelése a gondolkodási folyamat elemeinek fejlesztésével.

2.3 Képességfejlesztés

2.3.1 Kerek Nap – alsó tagozat

A képességet használt ismeretként értelmezzük. Az **alsó tagozaton** olyan tevékenységi, szervezeti és munkarendi formákat igyekszünk összeállítani, amelyben a különböző gyerekek, különböző adottságai képességgé válhatnak, direkt céltételezés, távlatos gondolkodás nélkül.

Az **alsó tagozaton** megvalósítandó **„Kerek Nap” program** alapja az egységes alapú, egyes gyerekekre szóló képzés. Azt valljuk, hogy ez – a gyerekek egyéni fejlettségéhez igazodó képzés – biztosítja, hogy minden gyerek folyamatosan, a saját fejlődési-, érési ütemét követve – külső kényszer nélkül – szerezzen biztonságos tudást, tanuljon meg célokat kitűzve-, követve teljesíteni.

Programunkban olyan módszereket alkalmazunk, mint:

- a sokkönyvűség, változatos könyv-és könyvtárhasználat
- az önálló, vagy tanári irányítással történő egyéni és csoportos kutatómunkák
- a gyakorlati problémákból kiinduló, ezáltal a kíváncsiság, az érdeklődés és
- az érdekeltség felkeltésére irányuló gyakorlat

- esetjátékok, a mindennapi élethelyzetek
- önálló-, alkotó önkifejezési, önművelési lehetőségek megteremtése, tevékenységek gyakorlása.

Ezek között a módszerek között szerepelnek pl. a közös séták, az erdei iskola, a szabad témájú, ihletésű rajzok, majd fogalmazások, a szerepjátékok, a mozgásban kifejeződő lehetőségek, a beszélgető kör, tudományos kidolgozatok, projektek.

Felfogásunkban a nevelésnek, az iskolának tehát aktívnak, a gyerekek érdeklődéséhez és igényeihez kapcsolódónak kell lennie.

2.3.2 Képességfejlesztés a magasabb évfolyamokon

A tanulók képességeit, készségeit a tanórák és a tanórán kívüli alkalmak hatékony szervezésével minél magasabb szintre fejlesztjük.

Fejlesztjük gyermekeinkben az önműveléshez, a munkavégzéshez, a társadalmi együttműködéshez szükséges alapvető képességeket.

Tanítványainkat segítjük abban, hogy az iskola elvégzése után képesek legyenek a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre. Ennek elérése érdekében folyamatosan alakítjuk azokat a módszereket, amelyek alkalmasak a szellemi fogékonyság, az érzelmi gazdagodás, az erkölcsösség, az akaraterő, a konfliktusmegoldás, a megújulás képességeinek kialakítására és fejlesztésére.

3 A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

3.1 Általános alapelvek

- ♦ Az iskolának minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését
- ♦ Olyan pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják.
- ♦ Nemcsak a betegségek megelőzésének módjára kell tanítani, hanem a harmonikus, egészséges élet örömteli megélésére, egészséges életvitel kialakítására, a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó magatartásra.

- ♦ Az iskola nyújtson segítséget a káros függőségekhez vezető szokások megelőzésében. Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre és az örömteli párkapcsolatra való felkészítéssel.
- ♦ Cél az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása a tanulók tevékeny részvételével.

3.2 Célkitűzések

- ♦ Az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségtámogató legyen
- ♦ Az egészségnevelési tevékenységbe be kell vonni a családokat, a lakóhely polgárait. A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.
- ♦ Nagyobb hangsúlyt szükséges helyezni az iskolai egészségügyi szolgálat és az iskola közötti párbeszédre, együttműködésre.
- ♦ Az iskola falain belül lehetővé kell tenni az egészséges életmód gyakorlását pl. mindennapi testedzés, stresszmentesség, étkezési kultúra, WC- tisztasága stb.
- ♦ A hátrányos helyzetű tanulók számára az egészséges életmód elemeinek elsajátítását kell lehetővé tenni.

3.3 Feladatok

A) Tanulók számára:

1. testi jellemzők: testkultúra, egészséges táplálkozás, mentálhigiéné, testmozgás – fejlesztése
2. lelki jellemzők: önismeret, tehertűrés, konfliktuskezelés, problémakezelés
3. környezeti tényezők: személyes biztonság megőrzése, környezetvédelmi ismeretek

B) Pedagógusok számára:

1. hangsúlyt kell fektetni a pedagógusok továbbképzésére
2. szervezett sportolási lehetőségek biztosítása

C) Bevonni: szülők, polgárok

- Az iskola külső- belső környezetének hagyományait megteremteni (egészséges játszóhelyek kialakítása, virágos termek)
- A személyiségfejlesztés terén a pozitív énkép kialakítására, az erőszakmentes konfliktuskezelésre kell törekedni

- Az iskolai egészségügyi szolgáltatásoknak tágabb teret adni (előadások, rendkívüli osztályfőnöki órák, kozmetikus, védőnő, gyermek- nőgyógyász, orvos, rendőr bevonása)
- A mindennapos testnevelés keretein belül a mozgás különféle formáinak megismertetése,

3.4 Az egészségnevelés területei

3.4.1 Mentálhigiénés feladatok

- megfelelő iskolai légkör kialakítása
- a nevelés a gyermeki személyiség egészére irányuljon
- figyelembe kell venni az egyéni képességeket
- egészségre káros szokások megelőzése
- kábítószer-megelőzési stratégia kialakítása (6-8. osztály) (diákönkormányzati program, könyvtársarok kialakítása)
- osztályfőnöki órákon, rendőrség közreműködésével együttműködés kialakítása
- ismertető filmek

3.4.2 Testi fejlődéssel kapcsolatos egészségnevelési feladatok

a) Mozgásigényre nevelés

Szem előtt kell tartani, hogy a testmozgás a fizikai és a lelki egészséget egyaránt erősíti

- mindennapos testmozgás biztosításának lehetőségei
- tömegsport (kézilabda, foci)
- az úszás lehetőségének biztosítása (bizonyos évfolyamokon)
- túrázás iskolai szintű megszervezése
- sportrendezvények, sportnapok
- erdei iskola program
- szülőknek, pedagógusoknak szervezett sportolási lehetőségek (női torna, férfi foci stb.)

b) Egészséges táplálkozásra nevelés

- technika, biológia, egészségtan, osztályfőnöki órák keretében
- iskolai étkezéssel kapcsolatos változtatások kezdeményezése

c) Biztonság megerősítése

- közlekedésbiztonságra nevelés:
- iskolai KRESZ- oktatás szervezése, technika, osztályfőnöki órákon, rendőr segítségével
- kockázatok, veszélyek felismerésének segítése, a felelősségvállalás kérdései
- gyermeknapon (tűzoltó, rendőr stb.), „Egy nap a biztonságért”

d) Növekedés, változás, emberi szexualitás, családi életre készítés

- tanórák: biológia, technika, etika, osztályfőnöki óra
- tájékoztató programok, előadások: orvos, gyermek-nőgyógyász, védőnő bevonásával (szülőknek is)
- iskolafogászati közös prevenciós programok szervezése
- propaganda munka a szülői értekezleten és a fogadó órán

3.5 Iskolaorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el. Kisebb településeken, ahol nincs házi gyermekorvos, az orvosi feladatokat a házi orvos, nagyobb településeken a házi gyermekorvos, a védőnői feladatokat a körzet szerint illetékes védőnő (vagy védőnők) látja el. Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataik:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció).
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi- járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.

- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskolaorvos, és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel (a védőnői működési szabályzat ezt részletesebben fel is sorolja). A tanulók és a pedagógusok ismereteinek bővítésén kívül az iskola ÖKO munkaközösségének számos lehetősége van arra, hogy az iskola egészségügyi munka folyamatába illessze az egészséges életmódra ösztönzést, nevelést.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskola diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában.
- Környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben
- Az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

4.1 Alapelveink

A közösségfejlesztés, a szociális kompetenciák fejlesztése szorosan kapcsolódik személyiségfejlesztési alapelveinkhez.

Egyik alappillére, hogy tanulóink megtanuljanak együtt élni másokkal. A társak megismeréséhez az önismeret vezet el. A közvetlen környezet megismerése juttat el a mások iránti **empatikus magatartás** kialakulásához. Ez az iskolás korban a társak iránti odafigyelés képességének kialakítását, fejlesztését és a kortárs kapcsolatok megerősítésének feladatát rója ránk.

Későbbiekben ezeknek a képességeknek a továbbfejlesztésével juthatunk el a másság elfogadásához, a **tolerancia** fejlesztéséhez. Ehhez szükséges, hogy az oktatás formája, az iskola légköre nyitott legyen, biztonságot sugározzon. A pedagógusoknak a tanulók iránti nyitottsága, elfogadó magatartása, empátiája feltétel és eszköz is egyben az együttélés megtanítására és gyakoroltatására.

Az **együttműködési képesség** a közös érdeket szolgáló viselkedés szervezője, ennek fejlesztése fontos feladat. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy rendszeresen éljünk a segítő együttműködés különböző lehetőségeivel (közös programok, együtt cselekvés). Tanulóinknak úgy szervezzük meg tanórai, iskolai, illetve iskolán kívüli tevékenységeit, hogy sokszínű, változatos formában ezt maguk is gyakorolhassák. Ezt a célt is szolgálják szakköreink, művészeti csoportjaink, közös programjaink.

Fontos feladat a **közös tervek iránti elkötelezettség** felébresztése is. Iskolánk hagyományos programjai (Karácsony, farsang, Suligála, Gyermeknap, sportversenyeink) alkalmasak arra, hogy a közös célokért fáradozóknak az egyéni különbségek elhalványuljanak, a közös vonások, az egyezések kerüljenek előtérbe.

Kiemelt szerepe van a közösségek kialakításában, fejlesztésében az osztályfőnököknek.

Elveink szerint a **demokratikus segítő vezetés** szolgálja tanulóink érdekeit, nagymértékben hozzájárul nem csak a nevelés, de a tanulás eredményességéhez is.

4.2 A közösségfejlesztés szinterei és feladatai

4.2.1 Osztályközösségek

- normakövető magatartás
- kooperációs készség
- konfliktusmegoldó képesség
- bizalom
- jellegzetes, közös értékrend

4.2.2 Művészeti csoportok

- Együtt alkotás, mozgás, játék segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt
- A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, az empátiás képesség, a segítőkészség elmélyülhet
- Tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejlődik az együtt gondolkodás élménye
- A hibák megbeszélése, a bírálat, a jó megoldások megerősítése, az egyéni teljesítmény mások produktumaihoz való viszonyítása hozzájárul a reális énkép kialakulásához, az értékítélet objektivitásához

4.2.3 Iskolaközösség

- a közösséghez tartozás, az összetartozás pozitív érzése
- a közösségért érzett felelősség
- a hagyományok, a tradíciók tisztelete
- a közösség egyéni és kollektív eredményeinek tisztelete
- a közös szabályalkotás, önszabályozás lehetősége és jelentősége

4.2.4 A szűkebb társadalmi környezet (faluközösség)

- a tisztelet megadása a közösség egyénei felé
- a hagyományok tisztelete
- a helyi magatartásnormák betartása

4.2.5 A közösségfejlesztés közvetett formái

Diákönkormányzat

Fő feladata, hogy biztosítsa a gyermeki, illetve diákjogok érvényesülését az iskolában. Teret adjon az elemi állampolgári gyakorlati ismeretek elsajátításának, ezek gyakorlásának.

A demokratikus és kommunikációs kultúra fejlesztését szolgálja a véleménynyilvánítás helyi színtereként.

Hon- és népismeret

Ismeretanyagán keresztül biztosítja, hogy tanulóink megismerjék, tiszteljék, megőrizték a közvetlen és tágabb környezetük kultúráját, szokásait, ezzel is erősítve a közösséghez tartozást.

A nemzetiségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösséghez tartozásának erősítése. Ezt a célt az iskola a nemzetiségi nyelv és kultúra közvetítésével éri el

Az ismeretanyag feldolgozásának alapja a kerettanterv, a helyi hagyományokkal, ismeretanyaggal bővítve. Évente 2 alkalommal témnapot tartunk az egész iskolának.

Nemzetközi kapcsolatok

Más kultúrák megismerését segíti elő Zwönitz (Németország) és Edelsbach (Ausztria) településekkel meglévő kapcsolataink, aminek keretében tanulóink lehetőséget kapnak Németországi, Ausztriai tartózkodásra, nyelvgyakorlásra.

Edelsbachban szeptember folyamán a mindenkori 4. osztály tölt el egy hetet, ahol országismereti, nyelvi táborot tartunk a vendéglátókkal együtt. Kísérőként az osztályfőnök és a német nyelvtanár vesz részt. Május folyamán fogadjuk az edelsbachi 4. osztályt.

Zwönitzbe 6-7. osztályos tanulóink közül legfeljebb 7 fő utazik egy hétre április-május folyamán, ahol családoknál vannak elszállásolva és részt vesznek a Mittelschule Katharina Peters Zwönitz délelőtti tanóráin, a kísérő tanárral együtt, csakúgy, mint a délutáni szervezett programokon. Ugyanabban az időben fogadjuk a zwönitzből érkező gyerekeket, akik szintén családoknál vannak elszállásolva, különböző délelőtti és délutáni foglalkozásokon és programokon vesznek részt, a kísérő tanárukkal együtt.

5 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

5.1 A pedagógus feladatai általában

- a) A pedagógus felelősséggel és önállóan – a tanuló nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a Köznevelési Törvény és az iskola pedagógiai programja, szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az Igazgató, illetőleg a fenntartó, az Igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő – oktató munkáját egységes elvek alapján, a pedagógiai programban lefektetett elveknek megfelelően, módszereinek szabad megválasztásával végzi.
- b) A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő – oktató munkából az egyes munkaköröknek (tanító, tanár, napközis nevelő) megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- c) Közreműködik az iskolai közösség kialakításában és fejlesztésében. Alkotó módon részt vállal:
- A nevelőtestület újszerű törekvéseiből,
  - A közös vállalások teljesítéséből,
  - Az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
  - Az iskola hagyományainak ápolásából,
  - Tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
  - A tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
  - Pályaválasztási feladatokból,
  - A gyermekvédelmi tevékenységből,
  - A tanulók egész napos foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából
  - A diákönkormányzat kialakításából,
  - Az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből,
  - A minőségbiztosítással kapcsolatos teendőkből
- d) Tanítási (foglalkozási) órán minőségi munka végzése (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
- e) Önképzés, továbbképzés, munkaközösségi munkában való aktív részvétel.

- f) A nevelő – oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken való aktív részvétel.
- g) Egyes adminisztratív és szervezési feladatok elvégzése, melyeket az intézmény nevelő–oktató munkája tesz szükségessé, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.
- h) Nevelő – oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet az Igazgató által meghatározott időpontban a munkaközösség – vezető véleményével, az Igazgatónak jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapidokumentumok nem változnak, a bevált tanmenetet - folyamatos kiegészítéssel – több éven át használhatja. Saját tanmenettel minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre meg kell mutatni.
- i) Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlaponkat legkésőbb 3 – 6 napon belül kijavítja. A felmérő dolgozatok megíratását előre jelzi. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és velük együtt értékeli. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.
- j) Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.
- k) Az intézmény egészére kötelezően háruló feladatok közül egyes teendőket,- az intézményen belüli szakértelmen és az egyenlő teherviselés elvein alapuló munkamegosztás szerint – egy-egy pedagógus lát el.

Ezek a pedagógiai többletmunkák a következők lehetnek:

- Vezetők esetében a hatáskörükbe rendelt terület közvetlen pedagógiai, szakmai irányítása és ellenőrzése,
- Egyes óraszámmal is kifejezhető feladatok (pl.: korrepetálás, helyettesítés, énekkar vezetése, szakkörök, tanulmányi kirándulás, tanulókíséret, tanulószoba, tábori ügyelet stb.)
- Osztályvezetői, osztályfőnöki munka
- Versenyekre való felkészítés
- Könyvtári munka
- Munkavédelmi és tűzvédelmi munka
- Gyermekvédelmi feladatok
- Munkaközösség vezetése

5.2 Osztályfőnök

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki az munkaközösség-vezetők javaslata alapján.

Munkáját az SZMSZ és mellékleteiben meghatározottak, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi.

Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv.

Osztálya közösségének felelős vezetője.

A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túlmenően az alábbiak a szakmai feladatai és hatásköre:

- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve. Segíti az osztályközösség kialakulását.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tar fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaikat oktató, nevelő tanárokkal (tanulószoza, napközi), a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl.: GYIV, pszichológus stb.).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, tájékoztató füzet útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (osztálynapló naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók stb.)
- Mint osztályfőnök saját hatáskörében az SZMSZ- ben felruházott jogainál fogva indokolt esetben 3 nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulóinak.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére (a tanulók véleményét figyelembe véve).

- Részt vesz a munkaközösség munkájában. Javasolataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- A nevelő- oktató munkájához tanmenetet készít.
- Segíti a tanulók pályaválasztását, pályaaorientációját, azok személyiségének ismeretében.
- Kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel.

6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

6.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységeink

A magatartási, beilleszkedési zavaroknak többféle oka lehet:

- Egyik legalapvetőbb ok a kudarc. A részképesség-zavar gyakran vezet oda, hogy a gyermek (nem tudván lépést tartani osztálytársaival) beilleszkedési nehézségekkel küzd.
- Magatartási zavarok adódhatnak a helytelen családi nevelésből. (túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség, stb.)
- Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és a gyermekek közötti viszony nem megfelelő.
- Mentális okok miatt is lehet a gyermeknek magatartási, tanulási zavara.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladataink:

- Az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány.
- A szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába, segíteni őket a megfelelő nevelési módszerek megismertetésével.
- Az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába.
- Súlyosabb esetben szakember segítségének kérése (ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.)
- A tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.

- Tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről, orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával.
- A nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések).
- Jelentős pedagógiai problémává vált az agresszió. Igyekeznünk kell feltárni ennek okait, meg kell tanítanunk a helyes konfliktuskezelést.

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti. Örömet, sikerélményt nyújtó feladatok adásával kell segítenünk, hogy magatartászavaros tanulóink is elinduljanak az egészséges személyiségfejlődés útján.

6.2 Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének és oktatásának lehetőségei

A szakmai alapdokumentum – tartalmazza a feladatot. Intézményünk szakmai alapdokumentuma szerint alaptevékenysége közé tartozik a sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása 1-8. évfolyam. /beszédfogyatékos, autista, diszlexia, diszgráfia, diszcalculia, figyelemzavaros tanulók/

Alapelek: A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, sikeres pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Oktatás-nevelési alapelvünk legfontosabb kritériuma, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami az SNI –s gyermek erőnyeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe. Mindez együttesen a gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.

Célunk a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése igazodjon a fejlődés lehetséges üteméhez. A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása. A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében. A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása. A tantárgyi tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának, vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetősége.

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulóokra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programunk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,

- a kollégiumi nevelés országos alapprogramját,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a többi tanulóval részben vagy egészben együtt (integráltan), azonos iskolai osztályban történő, illetve az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, iskolai osztályban a sajátos nevelési igényű tanulók számára külön szervezett (gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményekben) nevelésére-oktatására.

6.2.1 Kiemelt feladataink azSNI-s tanulók megsegítésére:

- a gyerekek alapos megismerése, ki kell szűrni, kik azok a tanulók akik tanulási kudarcban szenvednek /évismétlés, alulteljesítés/
- fel kell tárni a kudarc okait /szükség szerint igénybe kell venni a Nevelési Tanácsadó segítségét/
- szükség szerint élni kell a lassítás eszközeivel, hogy kialakuljanak azok a képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot évismétlés nélkül el tudja végezni a tanuló
- a tanítási órán az eltérő képességekhez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni törekedni kell a megértést, ill. bevésést segítő szemléltető eszközök alkalmazására, és arra , hogy megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló -differenciálás
- külön ki kell jelölni évfolyamonként a minimum tananyagot, amely a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges a törvényben meghatározott órakeretek kiszámítása évfolyamonként
- a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok figyelembevétele
- a szakértői véleményben foglaltak igazgatói határozatban való betartása /mentességek, részleges mentességek/ a tantárgyi felmentések, javaslatok méltányos elbírálása
- másodlagos magatartászavarok megelőzése, meglevők enyhítése
- szoros együttműködés a Nevelési Tanácsadó Intézettel
- szoros együttműködés Szakértői Szolgálattal
- a szülőkkel való kapcsolat fontossága:

6.2.2 Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn.

Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, vagy kevert típusú zavar formájában jelenhetnek meg.

Specifikus tanulási zavarok:

diszlexia, diszkalkulia diszgráfia

hiperaktivitás és vagy figyelemzavar;

Gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

6.2.3 Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének elvei

Az autizmus spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei.

Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a társas viselkedést a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös

kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Az állapot háttérben idegrendszeri fejlődési zavar áll. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos vagy átlag feletti intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva.

Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésett fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képesség hiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A hiányzó/sérült képességek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól ellensúlyozott állapotokban csaknem tünet mentessé fejlődhetnek, változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban különböző formákban jelentkezhetnek. Új helyzetben, váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatossága mellett a tanuló autizmusának súlyossága széles skálán szóródik. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek esetében a kommunikációs képességek fejlődése és nyelvelsajátítás folyamata minőségileg eltér a tipikusan fejlődő kortársakétól. A fejlődési zavar kihat a szókincs, jelentés, nyelvtan és nyelvi funkciók elsajátítására, rugalmas alkalmazására. Hiányozhatnak vagy sérülhetnek azok a képességek, melyek lehetővé teszik a helyzetnek megfelelő személyközi kommunikációt és a nyelvi úton történő ismeretszerzést.

Különösen nehezített az élő nyelv és szociális közvetítés útján való tanulás. A fejlesztésnél szem előtt kell tartani, hogy a tanuló autizmusa az elsődlegesen meghatározó tényező.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése, ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

- Az iskolai és a mindennapi életre felkészítő tananyag, ismeretanyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információk megszürése, lényegtelenek eltörlése, mert nagy mennyiségű információ az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehézséget jelent.
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.).
- A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető a kognitívviselkedésterápia módszereinek alkalmazása.
- Az egyéni fejlődési eltérések az általános értelmi, önállósági, beszédképességi szint, illetve a viselkedésproblémák jellege szerint további speciális, egyedi módszerek alkalmazását teszik szükségessé.
- A fejlesztés üteme és a tanuló továbblépési lehetősége függ a mért eredményeitől, azaz: a gyermek képességeitől és a képzés intenzitásától.
- A képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével
- A szociális-kommunikációs kompetencia fejlesztése
- Kognitív fejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldó gondolkodásra
- A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint.
- a tananyag szűrése,
- egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés,

6.3 A tehetség, képesség kibontakoztatása

Fontos, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése, gátolja: kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat. Ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy pedagógusaink minél hamarabb ismerjék fel a tehetségeket, ehhez megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel rendelkezzenek.

A tehetséggondozás mind a tanórák, mind a tanórán kívüli foglalkozások feladata.

Tanórákon:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- differenciált csoportbontás

Tanórán kívüli foglalkozások:

- tehetséggondozó szakkörök szervezése
- tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások
- levelező versenyeken való részvétel
- kulturális rendezvények látogatása
- sportversenyek
- kapcsolat a községben működő művészeti alapiskolával
- egyéb szabadidős tevékenységek (színház- és múzeumlátogatás, kirándulások, erdei iskola)

Művészeti iskola:

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók

esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása). Az alapfokú művészetoktatás keretein belül mindhárom módra lehetőség nyílik.

A kreatív ember főbb jellemzői Croyley nyomán: változásra törekvés, merészség, impulzivitás, hajlam a fegyelmezetlenségre, nyitottság az új elképzelések iránt, nonkonformizmus, rugalmas reagálás az új helyzetekre.

A kreativitás kialakulását: a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek teremtésével segíthetjük elő.

Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

Az alapfokú művészetoktatás alapfeladata tehát a tehetséggondozás. A művészeti nevelés minden tevékenysége a fenti cél megvalósulását kell, hogy segítse.

A tantárgyi programokat eleve úgy állítottuk össze, hogy az alapvetően szolgálja, biztosítsa a személyiségfejlődést, a tehetségkibontást, -ápolást. Olyan tantárgyi programokat készítettünk, melyben komoly szellemi megalapozásra épül fel a művészi-manuális képességfejlesztés, a mozgás és a kifejező képességfejlesztés. A tehetséggondozást teszik lehetővé a törvény által biztosított kiscsoportos műhelyfoglalkozások, az intézmény által biztosított személyi és tárgyi feltételek.

Intézményünkben megvalósuló tehetséggondozási munkában kiemelt szerepet kap az évente megrendezésre kerülő kiállítások, a színházi és táncbemutatók, a nyári alkotó táborok.

Művésztanáraink részt vesznek a tanulók pályázatokra, versenyekre való felkészítésében.

6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimálisra csökkentését. Leghatékonyabb eszköze a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szétszórt figyelmű,
- nehezen tud koncentrálni,

- gyorsan felejt és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat,
- túlmozgásos- túlzottan lassú,
- kézügyessége fejletlen,
- lassan vált át egyik feladatról a másikra,
- matematikai alpműveletek gyengesége,
- olvasási- helyesírási problémái vannak,
- a szakértői bizottság, nevelési tanácsadó javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel valamely rész-képesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja:

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, ill. iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely rész-képesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Ezen tevékenységünkben segítséget nyújt számunkra a Nevelési Tanácsadó.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	- képességek felmérése iskolába lépéskor – prevenció; pl. Prefer, - képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; pl. induktív gondolkodás mérése	Pedagógus, Nevelési Tanácsadóban: fejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév eleje
	Megfigyelés	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Folyamatosan
	Dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök	Folyamatos
A tanulási kudarcnak kitett	egyéni (képesség) fejlesztés	Pedagógus,	Folyamatos
	differenciált tanórávezetés	Minden pedagógus	Folyamatos

tanulók fejlesztése (iskolán belül)	Korrepetálás	Érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	Folyamatos
	napközi, tanulószoba	Napközis nevelő, tanulószoba vezető	Folyamatos
	előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése a szülő kérésére)	Tanító	tanév vége
	mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	Tanító, szaktanár, Nevelési Tanácsadó szakemberei	tanév eleje, illetve folyamatos
	Logopédiai és felzárkóztató foglalkozás szervezése	Igazgató, Logopédus	Tanév eleje
	tanulásmódszertan, tanulás tanítása	Osztályfőnök szaktanár	tanév eleje, illetve folyamatos
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (Nevelési Tanácsadó, Ifjúsági Ideggondozó stb.)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős	Folyamatos
A fejlesztés hatékonysága, értékelés	tesztek újrafelvétele, kontrollvizsgálat	Pedagógus, Nevelési Tanácsadóban: fejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév vége
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	Megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos, illetve tanév vége
	tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

6.5 A szociális hátrányok enyhítése

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Feladatunk tanévenként elvégzett helyzetfelmérés, elemzés alapján megtervezett tevékenységünkkel segíteni minden hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulót képességei kibontakoztatásában.

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök felelőssége.

Célunk:

segíteni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, valamint ismeretsajátítását, egyéni ütemű fejlődését

Iskolánk az alábbi szociális szolgáltatásokat biztosítja:

- diákétkeztetés: három vagy több gyermek esetén, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél térítési díjkezdvezmény
- tankönyvtámogatás, tankönyv-kölcsönzés az iskolai könyvtárból
- egészségügyi szűrővizsgálat

A szociális hátrányok enyhítését intézményünkben az alábbi tevékenységi formák segítik:

- felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok (matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, stb)
- drog-és bűnmegelőzési programok (kapcsolattartás segítő szervekkel, felvilágosító nevelési programok,)
- mentálhigiénés programok
- pályaorientációs tevékenység
- támogatások szerzése, pályázatok

Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel

A gyermekeink érdekében iskolánk folyamatos munkakapcsolatot épít ki az

- Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Nevelési Tanácsadóval

6.6 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) A településen a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- A tanulók és a szülők tájékoztatás azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyek problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,

- Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
  - A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
  - Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
  - A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
  - Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokból.
- c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
- Fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
  - Meg kell keresni a problémák okait,
  - Segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
  - Jelezni kell e felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- Nevelési tanácsadóval,
  - Gyermekjóléti szolgálattal,
  - Családsegítő szolgálattal,
  - Polgármesteri hivattal,
  - Gyermekorvossal
  - Továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- A felzárkóztató foglalkozások,
  - A tehetséggondozó foglalkozások,
  - Az indulási hátrányok csökkentése,
  - A differenciált oktatás és képességfejlesztés,
  - A pályaválasztás segítése,
  - A személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),

- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- A családi életre történő nevelés,
- A napközis és tanulószobai foglalkozások,
- Az iskolai étkezési lehetőségek,
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- A tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- A szülőkkel való együttműködés,
- Tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról.

7 A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A diákoknak joga, hogy az iskola működését, valamint a személyét és tanulmányait érintő kérdésekben véleményt nyilvánítson, javaslatot illetve kérdést tegyen, személyesen vagy képviselői útján részt vegyen a döntésekben.

Az iskolai diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatában a részvételi jog gyakorlásának rendje megtalálható.

8 A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

8.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái

a) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák, művészeti műhelymunkák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke, az osztályközösség, a művészeti csoport iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

8.2 Partnereink

<u>Közvetlen partnerek:</u>	<u>Közvetett partnerek:</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pápai Tankerületi Központ <ul style="list-style-type: none"> • Tankerületi igazgató 2. Tanulók <ul style="list-style-type: none"> • DÖK 3. Szülők <ul style="list-style-type: none"> • SZM 4. Nevelőtestület <ul style="list-style-type: none"> • Iskolavezetés • Alsó és felső tagozat • Napközi • AMI 5. Technikai dolgozók 6. Óvodák 7. Középiskolák 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oktatási Minisztérium 2. Klebelsberg Központ 3. Pedagógiai szakszolgáltatók <ul style="list-style-type: none"> ▪ POK ▪ Oktatási Hivatal ▪ Nevelési Tanácsadó 4. Helyi önkormányzat 5. Kisebbségi Önkormányzat 6. Egészségügyi szolgálat <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyermejkölési Szolgálat ▪ Iskolaorvos 7. Egyház <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hitoktatás 8. Sportszervezetek 9. Tankönyvkiadók 10. Kulturális intézmények

	11. Média 12. Zwönitz – testvér települési kapcsolat 13. Edelsbach – testvértelepülési kapcsolat

9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK, FELMÉRÉSEK

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink minél később ismerjék meg a vizsgadrukkot, a megmérettetésből származó stresszhelyzetet.

Pedagógusaink a mindenkori gyakorlatuknak megfelelően, a tanórán alkalmazott módszerek segítségével adjanak képet az osztályok tanulmányi helyzetéről.

A szervezéssel megbízottak és a pedagógus rugalmasan alakítsa ki a mérések formai jellemzőit, kerüljük a sablonokat, a bizottságosdit, a számonkérés hangoztatását.

Használjuk ki az országos mérések lehetőségeit az összehasonlíthatóság és az oktatási színvonalunk megismerése céljából.

A mérések ne csak az ismeretek elsajátításának a megállapítására korlátozódják, hanem a különböző készségek, képességek is mérhetők legyenek.

9.1 Formái

Az 1 osztály végén szintfelmérés olvasásból, írásból és számolásból (igazgató, munkaközösség vezető szervezi). A felmérések során országos jellegű mérések, illetve szakértői mérések igénybe vehetők.

A 4. évfolyam végén iskolai felmérés írásból és szövegértésből, matematikából. A felmérés során országos jellegű mérések, illetve szakértői mérések igénybe vehetők. A méréseket az igazgató és a munkaközösség vezető szervezi.

9.2 Tanulmányok alatti vizsgák

9.2.1 A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló,

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.(a tanuló csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon),
- akinek hiányzása egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és a nevelőtestület a vizsga letételét engedélyezi
- aki tanulmányait magántanulóként végzi.

Kérelemre létesített magántanulói jogviszony legfeljebb egy tanévre szól. A magántanuló a tantervi követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- akinek évvégén az elégtelen osztályzatok száma három vagy annál kevesebb
- aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le,
- aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.

A továbbhaladáshoz szükséges minimumkövetelmények (Kerettanterv, NAT)

9.2.2 Vizsgaidőszakok

- *javítóvizsga*: augusztus 15. - augusztus 31. között
- *osztályozó vizsga*: január 5 – 14. június 2 - 11

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

9.2.3 Jelentkezés a vizsgákra

A tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig (a gondviselő aláírásával kiskorú tanuló esetén).A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről (felülbírálati kérelem, törvényességi kérelem, független vizsgabizottság előtti vizsga).

Jelentkezés **független vizsgabizottság előtti vizsgára**

- osztályzat megállapítás céljából

a tanuló - kiskorú tanuló szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig ill., ha engedélyt kapott osztályozó vizsgára, akkor az engedély megadását követő 3 napon belül jelentkezhet az iskola igazgatójánál.

- javítóvizsga céljából

a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül (lásd: 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet 22.§ 2,3. pont) kell a kérelmet benyújtani az iskola igazgatójához.

9.2.4 A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a vizsgára jelentkezést követően a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől.

- osztályozó vizsgák esetén az első félév anyagából októberben, a 2. félév anyagából februárban
- javítóvizsga esetén júniusban, az osztályozó konferenciát követően

(A szaktanár a témakijelölést 3 pld-ban készíti el a diák, a munkaközösség-vezető, és az igazgatóhelyettes részére.)

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

9.2.5 A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

9.2.6 A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízta meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthez.

A dolgozatok egy év múlva selejtezhethők.

9.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei - A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírátható legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem, felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

10 A TANULÓI FELVÉTELI, ÁTVÉTELI KÉRELMEK TELJESÍTÉSÉNEK SORRENDJÉRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK

10.1 Az intézménybe való beiratkozás módja

10.1.1 A tanköteles korú tanulók beiratkozása - Sorrendi szabályok

(évente a fenntartó által kijelölt időpontban)

Elsődleges szabály, hogy a nemzetiségi oktatás iránti szülői igény fennáll, illetve a nemzetiségi származás.

Ezentúl:

1. Az iskola felvételi körzetében állandó lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek
2. Az a gyermek, akinek testvére iskolánk tanulója
3. Az a gyermek, aki a körzeten kívül lakik, és a magyarpolányi Hosszúhegyi nemzetiségi óvodába járt.
4. Az a gyermek, akinek egyik szülője (szülei) iskolánk tanulója volt
5. Körzeten kívüli jelentkezők esetén a lakóhely szerinti távolság dönt

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az a nemzetiséghez tartozás összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b. testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d. az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

10.1.2 Más intézményből történő átlépéssel

1. A nemzetiségi oktatás iránti szülői igény fennáll, illetve a nemzetiségi származás.
2. Felső tagozat: német nyelv ismeret
3. Ha a tanuló által tanult tantárgyak évfolyamonkénti elosztása a két intézményben azonos
4. Minden más esetben a nevelőtestület dönt.

10.1.3 Művészeti iskolába való beiratkozás

A szülő a tanköteles kortól kérheti gyermeke felvételét intézményünk alapfokú művészetoktatási iskolájába.

Az alapfokú művészetoktatásban való felvételtől az iskola igazgatója dönt, melyet írásban közöl.

Beíratáskor a szülőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a gyermek személyazonosságát.

A szabad iskolaválasztás jogának érvényesítésével a megengedhető létszámkeretig az intézmény más területéről is fogad tanulókat.

Olyan esetben, amikor a tanuló a pedagógiai szakasz zárásától eltérő időszakban kíván az iskolába belépni, a tanulót az alapfokú művészetoktatásban kapott bizonyítványa alapján soroljuk be a meghatározott évfolyamra, ill. csoportba.

11 ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TERVEK

Az elsősegély-nyújtási ismereteket az osztályfőnöki órák keretében évi 10 órában tervezzük, szakértők bevonásával – védőnő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, házi orvos stb. A foglalkozás szervezésénél fontos szempontok:

A tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

A tanulók sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- a segélyhívás helyes módját.

Lehetőség szerint részt veszünk az „Egy nap a biztonságért” akcióban, amelyet a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya szervez.

12 AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

12.1 Általános rész

Iskolánk német nemzetiségi kisebbségi nyelvet oktató iskola. A nemzetiségi német nyelv oktatását a választható tanórákra felhasználható időkeret felhasználásával tudjuk megvalósítani. Az 1-4 évfolyamokon alternatív jellegű tanulásszervezéssel, szöveges értékeléssel, tanóra- és tananyagbeosztással folyik iskolánk nevelő-oktató munkája a 2000/2001. tanévtől. Ezzel teljes mértékben megvalósítottuk és megvalósítjuk a nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokat, feladatokat, fejlesztési követelményeket, és a pedagógiai programunknak is megfelel.

Alkalmazzuk a projektmódszert a tananyag integrálására a művészeti nevelés, a nemzetiségi népismeret, az erdei iskolai oktatás és a környezetismeret tantárgy esetében. Kihasználjuk a tantárgyak közti koncentrációt is az ismeretek elsajátítása, gyakorlása, alkalmazása és a képességfejlesztés érdekében, felhasználjuk a nem kötelező órakeretet a felzárkóztatáshoz.

Az alapkövetelményeket a nemzeti alaptanterv és a kerettantervek alapján kidolgozott helyi tanterveink tartalmazzák, amelyeket iskolánk helyi sajátosságainak figyelembevételével készítettünk el.

A tantervek összeállításánál fő szempontként szerepeltek az alábbiak:

- Tartalmazza magyarpolányi általános iskola nevelőtestülete által meghatározott alapértékeket.
- Megfeleljen az iskola cél- és feladatrendszerének a megvalósításához.
- Az iskola helyzetét (nemzetiségi iskola, felszereltség,) alapul véve optimális fejlesztést tegyen lehetővé.

12.2 A helyi tanterv, tantárgyszerkezet a nemzetiségi iskolai nevelés, oktatás irányelve alapján

A helyi tantervet az iskola a https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat_feluleten_kozzetett_kerettantervek_alapjan_allitotta_ossze.

Az intézményben német nemzetiségi nevelés-oktatás folyik, amely nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás formájában valósul meg. A tanulók első évfolyamtól nyolcadik évfolyamig minden osztályban heti öt órában tanulnak német nemzetiségi nyelvet és irodalmat, további heti egy órában pedig a német nemzetiségi népismeret tantárgy ismeretanyagát sajátítják el. A német nemzetiségi nyelvet és a német nemzetiségi népismeretet az átlaglétszám feletti osztályokban csoportbontásban tanulják a tanulók. A nemzetiségi nevelés-oktatás tantervi követelményei csak a kötelező és nem kötelező tanórákon való részvétellel teljesíthetők. A német nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás a nyelv tanításával, az irodalom és a nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátításával hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak a megvalósításához. A nyelvoktató nemzetiségi oktatás hagyományos nyelvoktató formában valósul meg. A német nemzetiségi nyelven kívül a tanítás nyelve a magyar nyelv.

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak (+ heti 3 óra) a felhasználásával történik. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosításához a nem kötelező/választható tanórai foglalkozások időkerete is szükséges.

A tantárgyak óraszámjai

	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
A	22	22	22	23	27•	26•	28•	28•
B	2	2	2	2	1	2	2	2
C	24	24	25	25	28	28	30	30
D	3	3	3	3	3	3	3	3
E	27	27	27	28	31	31	33	33

* Az 5–8. évfolyam alapóraszámjai a hon- és népismeret, valamint a dráma és színház tantárgyak 1-1 tanórájával növekednek az intézményi döntés alapján meghatározott évfolyamokon. Az 5–8. évfolyamok esetében a hon- és népismeret, illetve a dráma és színház tárgyak közül egy évfolyamra egyszerre csak az egyik tervezhető.

** A tanulónak ettől magasabb óraszámja a nemzetiségi nevelésben oktatásban.

A: kötelező tantárgyak

B: Szabadon tervezhető órák

C: Tanórai rendelkezésre álló időkeret

D: Tantárgyi engedélyezett többletórakeret

E: Maximális – túl nem léphető – tanórai időkeret

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	5	4	4	3	3
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Angol				2	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem,					2	2	2	2
társadalmi és állampolgári ismeretek								1
Hon és népismeret					1*			
Állampolgári ismeretek								1
Etika /Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Biológia-egészségtan							1,5	1,5
Fizika							1	2
Kémia							2	1
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	0,5	0,5	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
Német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház						0,5	0,5	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
	26	26	27	28	31	31	32	33

*A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény - 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet

Bármely nevelési-oktatási forma esetében a készségi tárgyra előírt óraszámából évi harminchét óra átcsoportosítható a nemzetiségi nyelv és irodalom vagy a nemzetiségi népismeret oktatására.

12.3 Választott kerettantervek

Iskolánkban A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékleteiként megjelent kerettanterveket az óratervben szereplő évi óraszámokhoz igazítva átdolgoztuk (kiegészítettük) és évfolyamokra bontottuk.

A német nemzetiségi nyelv és irodalom kerettantervének alapja az országos Német Kisebbségi Önkormányzat által kidolgozott kerettantervi ajánlás.

12.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyv elsődlegesen nem a tananyag otthoni felidézésére szolgál, hanem a tanórai munka legfontosabb eszköze. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a jó tanárt semmilyen tankönyv nem helyettesítheti, mert az iskolában nem egyszerűen ismeretek átadása folyik.

Nevelőtestületünk véleménye szerint a tankönyv kiválasztásának alapelvei:

Oktatásszervezés:

- Tanulhatóság
- Taníthatóság
- Tantervi felelősség
- Újszerűség, eredetiség
- Műfaji kritérium

Szakmai követelmények:

- Gyermeklélektani szempontok
- Motiválás
- Didaktikai, szakdidaktikai kimunkáltság
- Nyelvi és vizuális kommunikációs követelmények
- Nyelvhelyesség, helyesírás

Nevelési szempontok:

- A tananyagban rejlő nevelési lehetőségek kihasználása
- Életszerűség

A fentiek alapján — véleményünk szerint — a megfelelő tankönyv ismérvei:

- A képek, ábrák ne csupán illusztratív szerepet töltsenek be: legyenek alkalmasak elemzésre, a tananyaghoz kapcsolódó irányított vagy önálló tanulói ismeretszerzésre.
- a jól strukturált szerkezet, megfelelő betűtípus, betűméret,

- az ismeretátadása érthető, a megfogalmazás nyelvezete az adott életkornak megfelelő,
- alkalmas a követelményekben megfogalmazott készségek és képességek fejlesztésére,
- az ismeretanyag feldolgozása tevékenykedtető,
- a szaknyelv használatát fokozatosan bevezető
- a tananyag mennyisége és tartalma megfelel a tanulók életkorának,
- a minimum- és a többletkövetelmények elkülönülnek, az alkalmazott kiemelési eljárások megfelelőek
- tartalmukban korszerűek és tananyagstruktúrában a tanulói ismeretszerzés sajátosságaihoz illeszkednek
- tanultakat rendszerező és jól strukturált
- munkáltató-tevékenykedtető jellegű
- feladatokban gazdag
- Alkalmasak legyenek az elméleti és a gyakorlati ismeretek egységben történő tanítására.
- A tankönyvben található feladatok, illusztrációk, ábrák önálló ismeretszerzésre ösztönözzenek, segítsék elő az elméleti ismeretek megértését, a tanultak rögzítését, gyakorlati alkalmazását, önellenőrzésre, önértékelésre sarkallják a tanulókat.
- esztétikus külső és belső megjelenítés.
- az ábrák és képek mennyisége, minősége és tartalma igazodjon a tananyag tartalmához és a fejlesztési követelményekhez;
- szakmailag hiteles tananyagot közvetítsenek
- A tankönyv tananyag-elrendezése, szerkezete tegye lehetővé a differenciált tanórai és tanórán kívüli munka megszervezését.
- A megismerő-, a cselekvő- és a kommunikációs képességek együttes fejlesztésével alapozzák meg a tanulók műveltségét.
- nyelvezetük ne legyen bonyolult vagy nehezen érthető a gyerekek számára.
- Az ismereteket rendszerezetten, logikailag összekapcsolható módon közvetítse.
- elfogadható, reális áron kínálják
- Előnyös, ha a leckéket egyszerű vázlatok és összegző kérdések zárják.
- A nagy fejezeteket zárják összefoglalások.

- Ne tartalmazzon fölöslegesen sok fogalmat és adatot

Kerüljük a zsúfolt, nehezen áttekinthető ábrákat tartalmazó tankönyveket. Jó, ha a tankönyvhöz készül tanítást segítő eszköz, pl. tanári kézikönyv.

Tankönyveinket az Oktatási Hivatal által közzétett szülők számára térítésmentes listából válogatják ki szaktanáraink.

12.5 A képzés általános keretei

Tanórai foglalkozások:

- Kötelező tanórai foglalkozások
- Nem kötelező, választható tanórai foglalkozások
- Egyéni foglalkozásokra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra felhasználható órák

Időkerete: - általában 45'

- eltérés lehetséges, ha a tanulócsoporthoz adottsága, vagy a tananyag igényli

Kerek Nap program

Szervezeti formája:

- általában hagyományos osztály
- csoportbontás (német nemzetiségi nyelv, informatika, idegen nyelv)

1-2. osztályban német nemzetiségi nyelv – magyar nyelv és irodalom párhuzamos bontásban

3-8. osztály német nemzetiségi nyelv párhuzamos bontásban (amennyiben a személyi feltételek adottak. 5. osztálytól nívócsoporthoz bontásban).

5-8. osztály: informatika-idegen nyelv (angol) párhuzamos bontásban.

Vezetése: általában differenciált

A nevelőtestület a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást (a partneri igény-és elégedettségmérések alapján).

1. A motiválás célja, hogy tanulóinkban minél tovább fenntartsuk az életkoruknak megfelelő természetes kíváncsiságot, felébresszük bennük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik.

2. A tanítási órák szervezésénél és tervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosítják.
3. Az iskola tanítási tanulási folyamatának a legnagyobb mértékben igazodnia kell a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

12.6 Képzési specialitások, irányok:

12.6.1 A tanítás – tanulás folyamatának szerveződése a „Kerek Nap” programban

A mindennapos tanítás beszélgető körrel indul. A kör egészet alkot, amelyben minden egyén érzi önmaga egészét, és érzi, hogy egyenrangú része a körnek. A figyelmet, az egymásra figyelést jelenti, szabad, bensőséges, és a kör tagjai által szabályozott formában, légkörben működik. Reggelente a gyerekek szabadon beszélhetnek arról, hogy mi történt velük az előző napon, vagy aznap reggel, mivel szeretnének foglalkozni, bármilyen érzés, gondolat, impulzus a csoport elé tárható. Lehetőséget nyújt a szabad fogalmazásra, megtanít a lényegkiemelésre.

A körnek természetesen a tanító is tagja.

Itt tisztázódik, hogy aznap milyen témakör mentén halad a csoport.

Péntek utolsó óráján ugyancsak a beszélgető körben történik a kitűzött cél, és a vállalt feladatok teljesítésének értékelése.

A beszélgető kör lehet 5 – 15 perces, a kör természetesen a gyerekek fejlődésével együtt fejlődik, változik, válik a tanítási – tanulási folyamat fórumává

Természetesen ez a munkavégzés másfajta időbeosztást is jelent, mint a hagyományos iskoláé. Mereven elkülönülő 45 perces órák helyett nagyobb tantárgy-, tevékenységblokkokban szervezzük a gyerekek iskolai életét. Ez a tanulási időbeosztás nem fárasztó, mert eleve kisebb egységekre bontja a többféle tevékenység, ami általában helyváltásokat is jelent, s időt hagy a témakörön belül a szabad tevékenységre is.

Ez az időkeret egy-egy téma alaposabb feldolgozását, többirányú megközelítését teszi lehetővé.

12.6.2 A projekt módszer alkalmazása

A projekt egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A módszer alkalmazásával megvalósítható egy nagyon fontos nevelői cél, hogy minden gyerek tehetségesnek érezhesse magát valamiben, hiszen a verbális és a nem verbális képességeknek, a szóbeli, elméleti és a kézzel való kifejezésnek egyenrangú szerep jut.

Mindenki beviheti egyéni ötleteit, tevékenységét a közös játékba, munkába, a tevékenység belső szükségleteihez igazítja az időkereteket. A tanár-diák viszonyban a partneri együttműködésre épít.

Ehhez adekvát folyamatként választjuk az ünnepekhez (karácsony, húsvét, anyák napja, valamint kirándulásokhoz, az erdei iskolához kötődő témákhoz kapcsolódóan a projekt munkát.

12.7 Választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

12.7.1 Napközi, tanulószoba

Napközi: Osztályonként

Jelentkezés: szülő írásos kérelme alapján (május 20-ig, adott tanév szeptember első hete)

Munkarendje: a tanulók utolsó órájától 16.15-ig

A napközi házirendje a Házirend mellékleteként tartalmazza a foglalkozásokra, a napközi igénybevételére vonatkozó egyéb szabályokat.

Tanulószoba:

Vegyes csoport 5-6. oszt.

Szülő kérésére, osztályfőnök javaslata alapján, lemorzsolódással veszélyeztetettek

Munkarendje: a tanulók utolsó órájától 15.00 –ig

12.7.2 Tanórán kívüli, a tanulást segítő foglalkozások

Alsó tagozat:

Fejlesztő foglalkozások

Jelentkezés: A tanító jelzése alapján

Szakértői bizottság véleménye alapján SNI, BTMN

Szülő kérésére írásban

Határidő: Május 20. (A fejlesztő foglalkozásokon a részvétel kötelező)

Korrepetálások:

osztályszintű:a lemaradók, hiányzás pótlására – osztálytanító kijelölése alapján

német : lemaradók – szaktanár jelzése alapján

Tehetséggondozás – német:

szaktanár jelzése alapján

versenyfelkészítés

Felső tagozat:

Fejlesztő foglalkozás:

Szakértői bizottság véleménye alapján –SNI, BTMN

Korrepetálás: magyar, matematika, német

Tehetséggondozás: német nyelvvizsga felkészítő, felvételi előkészítők
(magyar, matematika)

Középfokú felvételi felkészítő

Jelentkezés: A szaktanár jelzése alapján

Szülő, tanuló kérésére írásban

Határidő: május 20.

12.8 A tanuló tanulmányi munkájának értékelési módjai, magatartás és szorgalom minősítésének elvei

12.8.1 Értékelés az 1-4. osztályban (Kerek Nap Programhoz)

Mindennapi gyakorlatunk során meg kell teremteni a formatív értékelés (folyamatba beépített értékelés) problémafeltáró jellegét, és az arra való reagálás készségét.

Pedagógiai programunk sarkalatos pontja az értékelés. Értékelési rendszerünk kialakításakor abból indultunk ki, hogy elősegítsük a tanulók önmagukhoz mért fejlődését, saját lehetőségeik mindennél teljesebb kibontakoztatását. Ennek érdekében hangsúlyozottan figyelembe vesszük az egyéni különbségeket, az egyéni eltérés és haladás ütemét. A tanulók által elért mindennemű – tehát nem csak a tanulmányi munkára vonatkozó – teljesítmény értékelésekor szem előtt tartjuk az adott gyermek aktuális teljesítőképességét, s azt, hogy lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének is jellemzője a pozitív megerősítés és a további munkára való buzdítás. Az önértékelés képességének fejlesztését igen fontosnak tartjuk.

Valljuk, s tanítványaink felé azt is közvetítjük, hogy a tévedések, hibák a tanulási folyamat velejárói, s azokat ennek megfelelően kell kezelni és elfogadni. (Természetesen törekedve a pontos munkavégzésre.)

A fentiekből következik, hogy programunk alapelvei, az értékelésről vallott elképzeléseink nehezen egyeztethetők össze az osztályzatokban kifejeződő minősítő értékeléssel. Ma már a törvény is lehetőséget biztosít arra, hogy alkalmazzuk érdemjegyek helyett kizárólag a szöveges értékelést.

A 4. osztályból a szöveges értékelés mellett fokozatosan áttérünk a normatív értékelés gyakorlatára, biztosítva az átmenetet a felsőbb osztályokba.

A törvényi előírásoknak megfelelően lehetőséget biztosítunk arra, hogy amennyiben a szülő kéri a szöveges értékelés érdemjegyekre átváltható a következők szerint:

A közismereti tantárgyaknál a témazáró dolgozatok, felmérők százalékos értékelését a felső tagozatos fokozat alapján jegyre váltjuk.

A készségtárgyaknál kidolgozott részletes szempontrendszer a következő:

Ének-zene

1. osztály

5-ös az aki

- Önállóan el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Hallás után egyszerű ritmus visszaadására képes.
- Szívesen vesz részt közös éneklésben, dalos játékokban.

4-es az aki

- Kevés segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Hallás után az egyszerű ritmus visszaadásánál keveset hibázik.
- Részt vesz a közös éneklésben, dalos játékokban.

3-as az aki

- Segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Hallás után egyszerű ritmus visszaadásában bizonytalan.
- A közös éneklésben, dalos játékokban nem szívesen vesz részt.

2-es az aki

- Segítséggel sem tudja elénekelni a tanult dalokat.
- Hallás után nem képes az egyszerű ritmust visszaadni.
- Kivonja magát a közös éneklésből, dalos játékokból.

2. osztály

5-ös az aki

- Önállóan el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége fejlett, zenei hallása kiváló.
- Szívesen vesz részt közös éneklésben, dalos játékokban.

4-es az aki

- Kevés segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, zenei hallása jó.
- Részt vesz a közös éneklésben, dalos játékokban.

3-as az aki

- Segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége fejlesztést igényel, zenei hallása bizonytalan.
- A közös éneklésben, dalos játékokban nem szívesen vesz részt.

2-es az aki

- Segítséggel sem tudja elénekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége fejletlen, zenei hallása bizonytalan.
- Kivonja magát a közös éneklésből, dalos játékokból.

3. osztály

5-ös az aki

- Önállóan el tudja énekelni a tanult dalokat.

- Ritmikai készsége, tempótartása fejlett, zenei hallása kiváló.
- Szívesen vesz részt közös éneklésben, dalos játékokban.

4-es az aki

- Kevés segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, tempótartása, zenei hallása jó.
- Részt vesz a közös éneklésben, dalos játékokban.

3-as az aki

- Segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, tempótartása fejlesztést igényel, zenei hallása bizonytalan.
- A közös éneklésben, dalos játékokban nem szívesen vesz részt.

2-es az aki

- Segítséggel sem tudja elénekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége fejletlen, tempótartása bizonytalan, zenei hallása bizonytalan.
- Kivonja magát a közös éneklésből, dalos játékokból.

4. osztály

5-ös az aki

- Önállóan el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, tempótartása fejlett, zenei hallása kiváló.
- Zenei olvasás, írás ismeretei kiválóak.
- Szívesen vesz részt közös éneklésben, dalos játékokban.

4-es az aki

- Kevés segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, tempótartása, zenei hallása jó.
- Zenei olvasás, írás ismeretei jók.
- Részt vesz a közös éneklésben, dalos játékokban.

3-as az aki

- Segítséggel el tudja énekelni a tanult dalokat.
- Ritmikai készsége, tempótartása fejlesztést igényel, zenei hallása bizonytalan.
- Zenei olvasás, írás ismeretei bizonytalanok.
- A közös éneklésben, dalos játékokban nem szívesen vesz részt.

2-es az aki

- Segítséggel sem tudja elénekelni a tanult dalokat.

- Ritmikai készsége fejletlen, tempótartása bizonytalan, zenei hallása bizonytalan.
- Zenei olvasás, írás ismeretei hiányosak, kialakulóban vannak.
- Kivonja magát a közös éneklésből, dalos játékokból.

Rajz

1.osztály

5-ös az akinek

- A rajz és festés iránti érdeklődése élénk.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánik.
- Színhasználata változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik

4-es az akinek

- A rajz és festés iránti érdeklődése megfelelő.
- Munkájához kevés segítséget igényel.
- Az eszközökkel megfelelően bánik.
- Színhasználata kevésbé változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.

3-as az akinek

- A rajz és festés iránti érdeklődése mérsékelt.
- Munkáját segítségvárás jellemzi.
- Az eszközökkel bátortalanul bánik.
- Színhasználata egyhangú
- A rajzfelület kitöltésére ritkán törekszik.

2-es az akinek

- A rajz és festés iránti érdeklődése közömbös.
- Munkáját igénytelenség jellemzi.
- Az eszközökkel bátortalanul bánik.
- Színhasználata bátortalan, egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.

2.osztály

5-ös az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése élénk.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánt.
- Színhasználata bátor, változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezőmódja színes, egyéni, változatos.

4-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése megfelelő.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánt.
- Színhasználata kevésbé változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezőmódja jó, megfelelő.

3-as az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése mérsékelt.
- Munkáját segítségvárás jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánt.
- Színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére kevésbé törekszik.
- Fantáziája, kifejezőmódja egyhangú.

2-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése közömbös.
- Munkáját igénytelenség jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánt.
- Színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.
- Fantáziája, kifejezőmódja fejletlen.

3. osztály

5-ös az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése élénk.

- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata bátor, változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja színes, egyéni, változatos.

4-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése megfelelő.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata kevésbé változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja jó, megfelelő.

3-as az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése mérsékelt.
- Munkáját segítségvárás jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére kevésbé törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja egyhangú.

2-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése közömbös.
- Munkáját igénytelenség jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja fejletlen.

4. osztály

5-ös az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése élénk.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata bátor, változatos.

- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja színes, egyéni, változatos.
- A tanult képzőművészeti ágakról, ismert alkotásokról képes véleményt alkotni.

4-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése megfelelő.
- Munkáját önállóság, ötletszerűség jellemzi.
- Az eszközökkel jól bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata kevésbé változatos.
- A rajzfelület kitöltésére törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja jó, megfelelő.
- A tanult képzőművészeti ágakról, ismert alkotásokról kevés segítséggel képes véleményt alkotni.

3-as az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése mérsékelt.
- Munkáját segítségvárás jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére kevésbé törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja egyhangú.
- A tanult képzőművészeti ágakról, ismert alkotásokról segítséggel képes véleményt alkotni.

2-es az akinek

- A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránti érdeklődése közömbös.
- Munkáját igénytelenség jellemzi.
- Az eszközökkel bizonytalanabban bánik.
- Alkotási készsége, színhasználata egyhangú.
- A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.
- Fantáziája, kifejezésmódja fejletlen.
- A tanult képzőművészeti ágakról, ismert alkotásokról nem képes véleményt alkotni.

Testnevelés

1.osztály

5-ös az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, aktív, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége kiváló.
- A szabályokat önként, pontosan betartja.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Különösen ügyes.....ból.

4-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége jó
- A szabályokat önként, pontosan igyekszik betartani.
- Mozgása összerendezett.

3-as az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége kis terhelést bír.
- A szabályokat csak utasításra tartja be.
- Mozgása bizonytalan, koordinálatlan.

2-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.
- A szabályokat utasításra sem tartja be.
- Mozgása összerendezetlen, koordinálatlan.
- Nehezen teljesít.

2.osztály

5-ös az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, aktív, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége kiváló.
- A szabályokat önként, pontosan betartja.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Különösen ügyes.....ból.

4-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége jó
- A szabályokat önként, pontosan igyekszik betartani.

- Mozgása összerendezett

3-as az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége kis terhelést bír.
- A szabályokat csak utasításra tartja be.
- Mozgása bizonytalan, koordinálatlan.

2-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.
- A szabályokat utasításra sem tartja be.
- Mozgása összerendezetlen, koordinálatlan.
- Nehezen teljesít.

3.osztály

5-ös az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, aktív, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége kiváló.
- A szabályokat önként, pontosan betartja.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Különösen ügyes.....ból.

4-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége jó
- A szabályokat önként, pontosan igyekszik betartani.
- Mozgása összerendezett

3-as az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége kis terhelést bír.
- A szabályokat csak utasításra tartja be.
- Mozgása bizonytalan, koordinálatlan.

2-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.

- A szabályokat utasításra sem tartja be.
- Mozgása összerendezetlen, koordinálatlan.
- Nehezen teljesít.
-

4.osztály

5-ös az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, aktív, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége kiváló.
- A szabályokat önként, pontosan betartja.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Különösen ügyes.....ból.

4-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, együttműködő.
- Erőnléte, állóképessége jó
- A szabályokat önként, pontosan igyekszik betartani.
- Mozgása összerendezett

3-as az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége kis terhelést bír.
- A szabályokat csak utasításra tartja be.
- Mozgása bizonytalan, koordinálatlan.

2-es az aki

- Az órákon, foglalkozásokon, közömbös.
- Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.
- A szabályokat utasításra sem tartja be.
- Mozgása összerendezetlen, koordinálatlan.
- Nehezen teljesít.

1-4. évfolyam (bevezető és kezdő szakasz)

A tanév során – év közben – legtöbbször csak szóbeli értékelést adunk tanulóinknak. A szóbeli értékelés mellett írásbeli munkáikra gyakran ráírjuk elismerő, dicsérő, vagy ha

szükséges, jobb, szebb munkát remélő sorainkat. Egyes írásbeli munkákat százalékosan is értékelünk.

Negyedévenként értékelést készítünk arról, hogyan él a gyerek az iskolában, milyen a társas viszonya, érdeklődése, az akarati és érzelmi tulajdonságai, tanulási képességei, mely tantárgykörben kiemelkedő, jó, melyekben szorul fokozottabb fejlesztésre.

Félévkor és év végén egyénre szabott fejlődési beszámolót, szöveges értékelést kapnak kézhez a tanulók és szülei. Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szól. Az értékelési szempontok összetettek, s a gyerek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

Tartalmazzák:

- a tanulást befolyásoló részképességek fejlettségét (figyelem, gondolkodás, emlékezet)
- a tanulási technikák fejlettségének szintjét --- önállóság a feladatmegoldásokban
- munkavégzés pontossága, munkatempó
- önellenőrzés
- önértékelés
- az alapkészségek elsajátításának szintjét
- a gyermek művészeti és mozgásos tevékenységeinek értékelését
- érzelmi életének jellemzőit
- társas kapcsolatainak alakulását.

Az év végi értékelések magukba foglalják a fejlesztés irányát, tartalmazzák az optimális követelményszintet is. Az értékeléseket az Értékelő mappában gyűjtjük össze. Az Értékelő mappa a gyerekekről szóló „mappa”, amelybe ő, tanárai, szülei is írhatnak. Fontosnak tartjuk, hogy az értékelések alaposabb családi beszélgetésre adjanak lehetőséget. Ezért az aktuális értékelő lapokat hazaadjuk. Az Értékelő mappa azonban az iskolában marad. /Nyitott polcon év közben is hozzáférhető./

12.8.2 Az ismeretek számonkérésének módja (4-8. osztály)

A tanulók teljesítményének számonkérése, ellenőrzése írásban és szóban történhet.

Az értékelésnek mind a három formája alkalmazható, vagyis a formatív, a summatív és a diagnosztikus értékelés is megjelenik iskolánkban.

Szöbéli számonkérés módjai:

- Felelet
- Kiselőadás

Írásbeli számonkérés:

- Írásbeli felelet - a napi anyag számonkérésére irányul.
- Dolgozat - több órára feladott egység írásbeli számonkérése.
- Témazáró dolgozat - a téma egészének elsajátítását mérő írásbeli számonkérés.
- Teszt
- Felmérő
- Esszé

Egyéb tanulói teljesítmények, amelyek érdemjeggyel osztályozhatók:

- kötelező gyűjtőmunka
- órai munka
- házi feladat
- iskolai-, területi országos versenyeken való eredményes részvétel
- tanulói produktum (számítógépes feladat, rajz, ének, testnevelés)
- olvasónapló

12.8.3 Az ismeretek számonkérésének gyakorlata

- Az ismeretek számonkérésekor törekedni kell a módok közötti egyensúly megteremtésére.
- Kerüljük a túlzott írásbeliséget
- A képességekhez mérjük az írásbeli és a szóbeli számonkérés lehetőségét. (Különös tekintettel a dyslexiás, dysgraphiás illetve egyéb tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkra)
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból, minden tanulónak havonta legalább egy érdemjegyet kell szereznie.
- Egy tanítási napon két témazáró dolgozat iratható. A témazáró dolgozatot legalább egy héttel előre, a dolgozatot legalább az előző szakórán be kell jelenteni.
- A témazáró dolgozatokat, felmérőket az iskolában őrizzük, ezeket a szülők fogadó órán, szülői értekezleteken illetve egyeztetett időpontokban megtekinthetik. Egyéb dolgozatokat, tudáspróbákat, írásbeli feleleteket a tanulók hazavihetik.

12.8.4 Osztályzás módja, formái (4-8 osztály)

Negyedik osztály végén a szöveges értékelés mellett megjelenik az osztályzatokkal történő értékelés. A készségi tárgyak azonban továbbra is szöveges értékelést kapnak (rész vett).

Az ötödik osztály első félévében alkalmazzuk a szöveges értékelést párhuzamosan az osztályzatokkal történő értékelés mellett. A szöveges értékelés formája lehet (a szaktanár választása alapján)

- előzetes szempontok alapján, szabadon fogalmazott szöveg
- előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelés.

Az értékelés szempontjait a szaktanárok illetve az osztályfőnök dolgozza ki a felső tagozatos munkaközösségen belül.

12.8.5 Érdemjegyek, osztályzatok megállapítása:

A tanulók tanulmányi munkájának egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatának, feladatlapjainak javításakor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
100 – 90 %	jeles 5
89 – 80 %	jó 4
79 – 55 %	közepes 3
54 – 40 %	elégséges 2
39 – 0 %	elégtelen 1

(A fentiekől való 1-2 %-os eltérés szaktanári indoklással lehetséges.)

Az év végén az osztálynaplóba, bizonyítványba és az anyakönyvbe- szaktanári, munkaközösségi döntés alapján egy - egy szaktárgy érdemjegyének szöveges megfelelőjeként a "kitűnő" minősítés kerülhet. Feltétele, hogy az évközi érdemjegyek között - az adott tantárgyból - jelesnél rosszabb nem lehet.

Tantárgyi dicséretet az adott tantárgyból elért tanulmányi- ill. verseny eredmények alapján adhat az adott munkaközösség illetve szaktanár. A bizonyítványban záradékként kell ezt rögzíteni, tantárgyi szöveges minősítése az érdemjegyek megfelelő.

Az iskola hagyományaihoz híven a tanévzárón tárgy- és oklevél jutalomban részesülnek a legjobb tanulmányi eredményt elérő tanulók, valamint, akik a közösségi munkában a legaktívabbak.

12.8.6 Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, szülői visszaigazolás – E-KRÉTA

Intézményünkben az E-KRÉTA rendszert használjuk. Így a tanulók gondviselője hozzáférés birtokában folyamatosan kap jelzést a tanulók teljesítményéről.

Elektronikus ellenőrzőt használunk, de a tanuló gondviselőjének kérésére az ellenőrző nyomtatott formában kiadásra kerül.

A KRÉTA rendszer E-ügyintézés felületén a tanuló gondviselője különböző ügyekben közvetlen eljárhat: igazolások, távolmaradási kérelmek, felmentés kérelmek, beiratkozás stb. Az év végi eredményeket a bizonyítványban illetve az anyakönyvben rögzíteni kell.

12.8.7 Motiváció, javítási lehetőség, szülői, tanulói reklamáció

Ügyelni kell arra, hogy az értékelés a tanulót pozitívan motiválja, ami alatt természetesen nem azt értjük, hogy jobb jegyet kell adni, mint amit megérdemel, hanem érezze az értékelés realitását, a jobb munkára serkentést, a javítás lehetőségét. Kerülni kell a negatív töltésű értékeléseket, hiszen az elrettentheti a tanulót, és elfordíthatjuk attól, amit megszerettetni kötelességünk. A tanár értékelő megjegyzéseiből a tanuló érzékelje, hogy közös céljuk a tanuló tudásának gyarapítása.

A fentiek érdekében szükséges, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük a tanuló fejlődését, érdemjegyeit, ha szükséges gondoskodjunk a javítás lehetőségéről. Lehetőség van a pozitívmotiváció érdekében a tanuló óráközi munkájának értékelésére is.

Kapcsolatunk az értékelés során a tanulóval interaktív legyen. Ez egyben elősegíti egy fontos nevelési cél, a helyes önértékelés kialakításának fejlesztését is. Az interaktív értékelés egyben teret ad a tanulói reklamációnak is.

A szülőkkel az ellenőrző könyv értesítési rovata segítségével is tarthatunk kapcsolatot. Ügyeljünk arra, hogy ez ne üzengetést szolgáljon, a problémákat fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatás során tisztázzuk. A szülőktől érkező visszajelzések esetében a felmerülő kérdéseket mielőbb személyes megbeszélés során tisztázzuk.

12.8.8 A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartásból és szorgalomból a tanulók évközi érdemjegyekkel nem rendelkeznek. Az osztályfőnökök azonban havonta értékelhetik a magatartás szorgalom alakulását, és dönthetnek arról, hogy ezeket beszámítják a félévi, év végi jegyekbe. Az osztályzatok a KT. 70. §. 2. bekezdésével összhangban a féléves és év végi osztályozó konferencián kerülnek megállapításra. A javaslatokat az osztályfőnök terjeszti a tantestület elé, ahol mód van a szóbeli véleményütköztetésre, majd vita esetén az osztályfőnök szavazata dönt. A szavazás során a tantestület azon tagjai, akik nem tanították a tanulót, tartózkodhatnak, ez azonban nem kötelező, hiszen lehet a tanárnak a tanulóról tanórán kívüli elfoglaltságok kapcsán is kialakult véleménye.

A javaslat előkészítésének munkafázisai:

Egyéni, saját vélemény kialakítása

Ennek során kvázi „érdemjegyként” figyelembe vehetők a szubjektív benyomások, a közösség irányítása során a tanulóról nyert információk, az ellenőrző könyv szöveges bejegyzései, közösségi munkák, kirándulások, tanórák, stb. tapasztalatai.

A közösség (osztály) véleménye - Önértékelés

Az osztályfőnök a diákönkormányzat tagjainak előkészítésével tervezzen félévkor és év végén olyan osztályfőnöki órát, ahol a tanulók, a megismert szempontok alapján maguk értékelik társuk magatartását és szorgalmát. Az őszinte vélemények megismerése érdekében ilyenkor az osztályfőnök véleményével meghatározó módon ne befolyásolja a tanulókat. Ha úgy látja, hogy a tanulók a realitástól eltávolodnak, célirányos kérdésekkel igyekezzen segíteni nekik. Ez alkalommal kell az osztályfőnöknek tisztázni, hogy a tanuló milyennek látja saját magát, majd ezt összevetni az osztály és az osztályfőnök véleményével.

Az osztályban tanító pedagógusok véleménye

Az osztályfőnök az osztályban tanító kollégáinak véleményét a tanulókról személyes megbeszélés során kérje ki, ismerje meg.

Az osztályfőnök figyelme terjedjen ki azon pedagógusok véleményének kikérésére is, akik tanórán kívül kerülnek kapcsolatba a tanulókkal (pl. szakkör, edzés, közösségi rendezvény, konzultáció és az ifjúságvédelmi munka során).

Az osztályfőnök a fenti komplex vélemények alapján készíti el javaslatát, amit az osztályozó konferencia elé terjeszt. Lényeges elem, hogy véleményt nyilvánítók (tanárok, diákok) ismerjék a magatartás és a szorgalom értékelésének alapvető, útmutató szempontjait, melyek az alábbiak:

A tanuló magatartása:

Példás, ha a közösségben munkáját önként vállalja, azt önállóan, felelősségteljesen végzi, s jó kezdeményezéseivel, cselekvőkészségével, valamint az iskolai házirend betartásával kitűnik, társainak viselkedésével, tanulmányaival példát mutat. Igazolatlan mulasztása nincs. Bukott tanuló magatartása példásra nem értékelhető.

Jó, ha a rábízott közösségi munkáját tisztességgel elvégzi, cselekvőkészségével, valamint az iskolai házirend betartásával hozzájárul az eredményes, jó osztály- ill. iskolai légkör kialakításához.

Változó, ha a közösségi munkában csak vonakodva, rendszertelenül illetve pontatlanul vesz részt, esetenként megsérti a házirendet, iskolai vagy iskolán kívüli viselkedésével kapcsolatban kifogások merülnek fel, rendszeretete ingadozó, de ugyanakkor igyekezetet mutat a hibák kijavítására.

Rossz, ha rendszertelenül és felelőtlenül végzi munkáját, valamint fegyelmezetlenségeivel a közösség munkáját, fejlődését hátráltatja, azaz társainak általában rossz példát mutat.

A tanuló szorgalma:

Példás, ha kötelességteljesítése kifogástalan, azaz képességeihez és körülményeihez mérten a tanítási órákra való felkészülésére a rendszeresség és a pontosság, az órai munkájára pedig a cselekvőkészség a jellemző. (Valamely tárgyból bukott tanuló nem lehet példás szorgalmú.).

Jó, ha a kötelességteljesítése csak ritkán kifogásolható, azaz a tanítási órákra való felkészülése majdnem mindig pontos, órák alatti cselekvőkészségére számítani lehet.

Változó, ha kötelességteljesítése nagyon hullámzó, azaz a tanítási órákra való felkészülése rendszertelen és pontatlan, kötelességét csak figyelmeztetések után teljesíti, órai munkájára pedig közömbösség jellemző. Nem a képességeinek megfelelően teljesít.

Hanyag, ha kötelességteljesítése erősen kifogásolható, azaz képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, munkájában pedig megbízhatatlan.

A magatartás értékelésekor figyelembe kell venni a Házirend igazolatlan mulasztásokra vonatkozó megállapításait. Ezek a következők:

- Ha a tanulónak 1 órától 1 tanítási napig terjedő igazolatlan mulasztása van, magatartási jegye legfeljebb jó lehet.
- 1 tanítási napot meghaladó igazolatlan mulasztás esetén a magatartásjegy változónál jobb nem lehet.
- 20 óránál több igazolatlan hiányzás esetén tanuló magatartása rossz.

12.9 JUTALMAZÁS, ELMARASZTALÁS

12.9.1 A tanulók jutalmazásának elvei

A jutalmazás alapján a tanulmányi munkában, sportban, kulturális területen elért eredmény, s a jó közösségi teljesítmény, az iskola jó hírnevének növelése, a példás szorgalom és magatartás.

Jutalom egy-egy időszak eredményes munkájáért vagy kiemelkedő teljesítményért adható.

Ha a tanuló a tanítási szünetben elismerésre méltó cselekedetet hajt végre, a tanítás megkezdése után jutalomban részesíthető. A kiemelkedő eredményt elért tanulók jutalmazása a közösség előtt történik.

12.9.2 A tanulók elismerésének fokozatai és alkalmai:

- Szaktanári, napközis nevelői szóbeli és írásbeli dicséret: év közben az elért eredményhez kapcsolódik.
- Osztályfőnöki dicséret: az osztályközössége előtt a jó közösségi munkáért, példás szorgalmáért és magatartásáért adható.
- Igazgatói dicséretben az a tanuló részesül,
  - aki egész év során valamilyen téren kiemelkedik társai közül (javaslatot az osztályfőnök, szaktanárok tesznek),

- aki tanulmányi versenyeken (városi, területi, országos), kulturális- vagy sportversenyeken az iskola jó hírét növelő eredményt ér el.
- Nevelőtestületi dicséretéről a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítés, kiváló tanulmányi eredmény elismeréseként a nevelőtestület dönt, amelyet félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a bizonyítványba kell jegyezni.
- A jó közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát a nevelőtestület elismerésében részesítheti. Az elismerésre – amely többféle lehet – a munkaközösségek is tehetnek javaslatot.
- Rendszeres időközönként a tanulókat a közösség előtt dicséretben részesítjük. (negyedévente, ünnepi megemlékezéseinken)
- Évente meg az „ÉV TANULÓJÁT” a tanulók és a nevelőközösség véleménye alapján.
- Feltételei:
  - Az a diák, kinek 4.5 feletti tanulmányi eredménye van év végén, példamutató magatartásával és közösségi munkájával kivívja társai és nevelői elismerését, valamint tanulmányi és kulturális versenyeken öregbíti iskolánk hírnevét.
  - Az „Év tanulója” címre javasolt tanulókat a DÖK is véleményezi.
  - Döntést a nevelőtestület hoz az osztályozó értekezleten. A cím alsó és felső tagozaton adható, legfeljebb 2-2 tanulónak.

12.9.3 Fegyelmező intézkedések

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől – indokolt esetben, a vétség súlyár tekintette – el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedések alkalmazhatók:

- Szóbeli és írásbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki vagy igazgatói intés.

A szóbeli és írásbeli figyelmeztetés lehet:

- szaktanári: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, hiányos felszerelés, házi feladat többszöri hiánya, valamint órákon, foglalkozásokon többszöri fegyelmezetlenség miatt,
- ügyeletes tanári: tanítás előtt vagy az óraközi szünetekben történt fegyelmezetlenség miatt,

- osztályfőnöki: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelességszegése és a házirend megsértése, igazolatlan mulasztás.
- osztályfőnöki írásbeli intés az osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést követően adható, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali intés alkalmazását teszi szükségessé.
- Az igazgató írásbeli intést – a körülmények mérlegelésével – az osztályfőnök kezdeményezi.

A figyelmező intézkedéseknek a magatartás érdemjegyben tükröződnie kell:

- osztályfőnöki intés esetén nem lehet „példás”
- igazgatói intés esetén nem lehet „változó” – nál jobb.

12.10 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

A fizikai állapot méréshez a Netfit fittségi tesztet alkalmazzuk.

A mérések ideje: a tanév rendjében meghatározottan történik.

12.11 ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

12.11.1 Általános alapelvek, célok

Legfontosabb alapelv, hogy a környezet is és a nevelés is minden egyes embert érint.

A környezet alatt komplex módon a természeti, mesterséges (alkotott) és társadalmi környezetet értjük.

A környezeti nevelés célja, értelmezése –a tudatformálás –a társadalmi környezet olyan javítása, amely nélkül nem képzelhető el a másik kettőben érdemi változás, nem létezhet fenntartható élet.

A környezeti nevelés ugyanúgy kiterjed a természet rendszerszemléletű és a fenntarthatóság szempontjait is magában foglaló tanulmányozására, mint az emberi együttélés, illetve az ember- természet kapcsolat bemutatására, értelmezésére, amely kapcsolat nem a természet feletti uralmat jelenti, hanem a felelősséget világunk épségének, szépségének megőrzéséért.

A környezeti nevelés általánosan elterjedt mai értelmezésében ötvöződik az ökológia és humánökológia, hiszen csak az ember biológiai és társas – társadalmi természetének sajátosságaira építve formálható az értékrend és az erkölcs, alakíthatók az életviteli értékek.

12.11.2   Értékek és megjelenésük

A környezeti nevelésben a fenntartható fejlődés elvei alapján a következőket tekinthetjük értékeknek, illetve elérendő céloknak:

- Képesség arra, hogy felismerjék a gyerekek az élet gazdagságát, csoda voltát, a testi, lelki, szellemi élet harmóniáját. A környezet feletti uralom helyett annak megértését, kímélését.
- Olyan kulturáltsági fok és tudati állapot elérése, amelyben az ember ismeri a világ és önmaga eredetére vonatkozó elképzeléseket és azokban a maga meggyőződése szerint hisz.
- A mindennapos életvitel során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák kialakítása és alkalmazása.
- Törekvés a mértékletes és önkorlátozó fogyasztásra, a jövő nemzedékek lehetőségeihez való jogának csorbítatlanul hagyására. A pazarló és erőforrásokat kimerítő életvitel okozta környezetkárosítás gyógyítása helyett a károkozás megelőzésének hangsúlyozása.
- A környezeti nevelés az oktatás megújulásának egyik hatékony eszköze a tananyag tartalmi fejlesztése, a hatékony tanulási – tanítási módszerek alkalmazása révén (projekt oktatás, erdei iskola stb).
- A környezeti nevelés minden pedagógus és tantárgy feladata (hiszen minden ugyanarról a világról szól!), de a témákba, tantárgyakba, műveltségi területekbe foglalt környezeti elemeket egészzé kell építeni.

12.11.3   Feladataink a hagyományápolás terén

A hagyomány egy adott közösség tudásának, tapasztalatainak összegzése, mely a közösség fennmaradását támogatja. Az ily módon összegzett közösségi tudás a közösség magatartásformáinak lassabban, vagy gyorsabban változó rendszerén belül működik. E formák nem öröklés útján jutnak el egyik nemzedéktől a másikig, hanem az eltanulás (nyelv, megfigyelés, mozgásformák leutánczása), elsajátítása folyamatában válnak a közösség tagjainak birtokává, szervezik ezek viselkedését, tevékenységét.

Fontos feladatunk, hogy a pozitív vagy kedves, természettel és egymással való együtt élés, együttműködés során kialakult és csiszolódott hagyományaink ne tűnjenek el.

Törekszünk arra, hogy a természetismeret hagyományai párosuljanak a környezetvédelem, a nemzeti kulturális örökség természeti, műemléki és műtárgyakban fennmaradt értékeinek megismertetésével, a védelmükkel kapcsolatos tudnivalók oktatásával, a szeretetükre, védelmükre való neveléssel.

Programunkban a nevelés fő bázisa továbbra is a család és az iskola. A család és iskola közös megbeszélései tanár-szülő, a nyílt napok, a fogadóórák, családlátogatások, a közös kirándulások, a közös együttlétek hagyományos ünnepeinken és kulturális rendezvényeinken (Passió) fokozzák a nevelés hatásfokát.

Törekszünk arra, hogy természet- és környezetvédelmi napjaink a természetvédő mindennapjaink közül ünnepként emelkedjenek ki (őszi akadályverseny, Madarak és Fák napja, Föld napja).

12.11.4 Feladataink a különböző életkori sajátosságok figyelembe vételével

Alapelveink között szerepel, hogy a környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat. Az egyes életkoroknak (kisebb-nagyobb mértékben) eltérőek a sajátosságaik, s ehhez értelemszerűen kell viszonyulnunk a környezeti nevelés során

Kisiskolás korban őrizni kell még a játék és a mese fontosságát, az utánzason és a személyes tapasztalaton alapuló élményszerű megismerést, átélést (órák a természetben, erdei iskola, kézműves foglalkozások természetes anyagokkal).

A kiskamaszok esetében szorgalmazzuk a gyűjtéssel, gyűjtemény-készítéssel, a versenyjellegű tevékenykedtetéssel kapcsolatos iskolai és házi feladatokat, versenyeket, Mindezek a tevékenységformák a gyermek személyiségének ismertetésén és személyre szabottan formálódnak.

12.11.5 Feladataink az életmódneveléssel kapcsolatosan

A helyes életmódra nevelés legfontosabb szintre a család, a háztartás. Ezért meghatározóak azok a viselkedési minták, viszonyulási módok, amelyeket a gyermek otthon, a szüleitől vesz át.

A családban szerzett benyomások sokkal előbb hatnak, mintsem a gyermek az intézményes nevelés hatókörébe kerülne, s így megalapozzák – vagy esetleg éppenséggel megkérdőjelezik – az óvodában vagy az iskolában szerzett idevonatkozó ismeretek érvényességét.

Legfontosabb feladatunk továbbra is, hogy partnerkapcsolataink sorában tovább erősítsük az iskola és a család kapcsolatát.

Szokások kialakítása

12.11.6 Feladataink az iskolai tanórákon a különböző tantárgyakhoz kötődően és a tantárgyközi kapcsolatokban

Szorgalmazzunk kell, hogy minden pedagógus tekintse feladatának a környezeti nevelést. Azt a személetet valljuk, hogy a környezeti nevelés csak részben természettudomány, emellett – és elsősorban! – látás- és gondolkodásmód, ezért a humán tantárgyaknak ugyanúgy alapvető feladata.

Alsó tagozatban programunk része, felső tagozaton szorgalmazzuk a tantárgyközi tanítási – tanulási formák (projektmódszer, témanap, témahét) elterjedését.

Kidolgozott erdei iskolai programunk van alsó tagozaton, amelyet folyamatosan fejlesztünk és az anyagi lehetőségekhez mérten kiterjesztünk térben és időben.

Módszertani alkalmazások során azokat tekintjük hatékonyak és eredményesnek, amelyek csökkentik az ismeretközpontúságot, személyiséget jobban fejlesztő módszereket, beleértve a holisztikus, a probléma- központú, a tevékenységre és együttműködésre alapozott tanulási formákat.

Évente egyszer Öko projekt napot tartunk.

12.11.7 Feladataink a tanórán kívüli nevelés terén

Minél több természetben végezhető tevékenységet szervezünk.

Olyan alkalmakat szervezünk, ahol a környezeti nevelés élményt adó, személyes, érzelmi kötődést kialakító tevékenysége kerül előtérbe.

Folyamatosan javítjuk az iskola környezet-egészségügyi – higiéniai, mentálhigiéniai helyzetét.

12.11.8 Együttműködés más nevelési területekkel, szervezetekkel

Egészségnevelés (iskola egészségügy, felvilágosító programok)

Önkormányzat

Helyi társadalom, civil szervezetek

Öko iskolák, a helyi Öko-óvoda,

12.11.9 A környezeti nevelés helyi eszköztrendszere

A tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőségei:

- szakkörök
- erdei iskola
- kirándulás
- tábor
- környezetet rendező, szépítő alkalmak
- ünnepeink
- szokások (napirend, házirend)

12.11.10 Madárbarát iskola

Iskolánkban már hosszú évek óta etetjük a madarakat, az idei tanévtől pedig pályázunk a Madárbarát iskola cím elnyerésére. Ezt a megtisztelő címet a Magyar Madártani Egyesület adományozza azon iskolák számára, melyek vállalják, hogy 1 madárodút, etetőket és itatót helyeznek ki az iskolájuk udvarán ezzel biztosítva, hogy a madarak fészkelő helyhez és táplálékhoz jussanak a hideg hónapokban.

A program fő célja - az ismeretterjesztés mellett - a gyermekek természet iránti érzékenységének kialakítása, megszilárdítása, fejlesztése. Napjainkban egyre szélesebb körben elfogadott az a szemlélet, hogy civilizációnk fennmaradásához elengedhetetlen a természet hatékony védelme. Hatékonyan megvédeni pedig azt tudjuk, amit ismerünk, tisztelünk és szeretünk

A Madárbarát iskola alprogram a madárvédelem mellett egyedülállóan jó lehetőségeket kínál az iskola környezeti nevelési programjának, a tanmenetek és óratervek bővítéséhez. Emellett alkalmas a szakköri, tudományos diákköri, és szabadidő szervezési munka segítésére is.

12.12 IRÁNYELVEK AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ

A házi feladat lehet:

- szóbeli

- írásbeli
- gyűjtőmunka
- kutatómunka

A házi feladatok meghatározásának általános alapelvei:

- A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével kell kijelölni a feladatokat
- A feladatokat megfelelően elő kell készíteni, a megoldásukhoz szükséges eszközök minden tanuló számára elérhetőek legyenek.
- Törekedni kell a házi feladat meghatározásnál is a differenciálásra, a feladatok érdekességére, változatosságára, amivel motiváló hatását erősíti.
- A bevezető és kezdő szakaszban a házi feladatok célja a gyakorlás, képességfejlesztés. ennek megfelelően kell meghatározni a feladatok mennyiségét és minőségét. Figyelembe kell venni a feladatokra fordított idő optimális mennyiségét, ami lehetőleg ne haladja meg az 1 órát.
- Az alapozó és fejlesztő szakaszban a gyakorlás és képességfejlesztés mellett a tehetséggondozás, a tanulási képességek megalapozása illetve elmélyítése céljából az egyéni kutatómunka, kiselőadás, gyűjtőmunka, projekttevékenység is lehet házi feladat. Ezek elvégzésére hosszabb időtartamot kell meghatározni. Ezen a szinten is ügyelni kell a házi feladatra fordított időmennyiségre, ami lehetőleg ne haladja meg a 1,5 illetve 2 órát.
- A házi feladatokat rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell. Ez történhet szóbeli- és szöveges értékeléssel illetve érdemjeggyel.
- Az írásbeli házi feladatokat úgy kell meghatározni, hogy azok megoldásához a tanulónak ne kelljen a heti pihenőnapot illetve a szüneteket igénybe venni.

12.13 AZ ISKOLA HAGYOMÁNYRENDSZERE

12.13.1 Nemzetiségi hagyományaink ápolása

Iskolánk német nemzetiségi nyelvet oktató iskola. A nyelv az identitás első és legfontosabb hordozója, a kisebbségi oktatási program része.

A nyelvet élő idegen nyelvként tantárgyi keretben oktatjuk első osztálytól kezdve.

A népismeret az önazonosság megőrzésének és erősítésének másik eszköze.

Hagyományörző programok:

- gyűjtött tárgyi emlékek kiállítása, egy digitális múzeum létrehozása
- német nemzetiségi tanulmányi versenyek
- nemzetiségi projektnapok, témanapok
- kulturális bemutatókon való részvétel
- Nemzetiségi Nap
- Kulturális programok szervezésében együttműködés a kisebbségi önkormányzattal
- Márton napi lámpás felvonulás
- Christkind játék szervezése

12.13.2 Megemlékezések, ünnepek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- Tanévnyitó – az első osztályosok fogadása, köszöntése, ajándékozása.
- Megemlékezés az Aradi vértanúk évfordulójáról tanítási órák keretében
- Az 1956. október 23-i forradalom és szabadságharc iskolai ünnepe
- Karácsony – játszóház és műsor.
- Farsang – jelmezes bemutató, majd disco.
- Iskolai ünnepség március 15-e alkalmából, szavalóverseny az alsó tagozaton
- Diáknap – Diákparlament, majd kulturális bemutató
- Gyermeknap
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Ballagás – 8. osztályosok búcsúztatása
- Tanévzáró

12.13.3 Művészeti rendezvények, programok

- tőknep- családi program
- adventi vásár, koszorúkötés
- húsvéti játszóház
- év végi képzőművészeti kiállítás
- gálaműsor-színjáték
- nyári tehetséggondozó tábor

12.13.4 Környezetvédelmi programok

- Őszi akadályverseny
- Madarak és fák napja
- Hulladékgyűjtés(papír, műanyag palackok, fémhulladék)
- Föld Napja – Falutakarítás
- Iskolai udvar parkosítás, gondozása
- ÖKO projektnap
- Erdei iskola (amennyiben erőforrásaink megengedik)

12.13.5 Sportprogramok

- Diákolimpia versenyei
- Bakonyalja Kupa
- Házi bajnokságok

12.13.6 Külföldi kapcsolataink

- Országismereti tábor Edelsbachban (Ausztria)
- Zwönitzi diáksere (Németország)

12.13.7 Iskola által szervezett táborok

- Napközis tábor alsó tagozatosoknak helyben
- Művészeti – tehetséggondozó napközis tábor
- Nyári élménytábor

12.13.8 Egyéb programok

- Osztálykirándulások
- Erdei iskola (amennyiben erőforrásaink megengedik)
- Időszakonként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kerül kiadásra.
- DIÁKCIPO – iskolaújság évente legalább két alkalommal kerül kiadásra

12.13.9 Boldogságprogram iskolánkban (Pedagógiai Programunk kiegészítése)

Iskolánk a 2016/17-es tanévben pályázott első alkalommal a Boldog Iskola címre., majd 2017/18-as tanévben „Örökös Boldog Iskola” címet is elnyerte.

A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet programja a „Boldog Iskola” és „Örökös Boldog Iskola” cím. „A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.”

A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. Iskolánk osztályai önként csatlakozhatnak a programhoz.

Boldogságprogram és a Pedagógiai Program

Iskolánk pedagógiai végcéljai, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal:

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

Céljaink(Pedagógiai Program):

- Tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.
- Az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is.
- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet.
- A problémamegoldás képességének a kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.
- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.
- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.
- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.

- Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív irányú cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Az identitásélmény (önismeret és autonóm világkép) kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése. Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

A Boldogságórák:

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömelek élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Minden, a programban résztvevő osztály havonta legalább egy boldogságórát tart, ahol feldolgozza az adott témát. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül javasolt feldolgozni. Felső tagozaton az osztályfőnöki órák, alsó tagozaton beszélgető- és zárókörök anyaga lehet.

A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulás-szervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit.

Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldog iskola program felelősét, a program és az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések az alsós és felsős munkaközösség munkatervében is megjelenik.

13 MAGYARPOLÁNYI ALAPFOKÚ MŰVÉSZET ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

13.1 Jogi státusz:

- az intézmény hivatalos neve: **Magyarpolányi Kerek Nap Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola**
- az intézmény székhelye: **8449 Magyarpolány, Kossuth u.**
27.az intézmény OM azonosítója: **201140**
- az intézmény típusa: **Alapfokú Művészeti Iskola**
- az intézmény alaptevékenysége: **alapfokú művészetoktatás**
- az alapfokú művészetoktatás indításának időpontjai: **1999. képző, 2000. tánc, 2003. színjáték,**
- a képző- és iparművészeti ág tanszakai: **Képzőművészet, Grafika-és Festészet, Szobrászat és Kerámia, Film és Fotó**
- táncművészeti ág tanszakai: **Néptánc**
- a színművészet-bábművészet művészeti ág tanszakai: **Színjáték**
- az intézmény működő évfolyamainak száma: **12 évfolyam, 2 előképző, 6 alapfok, 4 továbbképző**
- az intézménybe felvehető tanulósám: **650 fő**
- telephelyek száma: **18**
- az intézmény fenntartója: **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ**
- az intézmény alapítója: **Magyarpolány Községi Önkormányzat**
- az alapítás éve: **1999.**
- az intézmény vezetőjének neve: **Grőberné Adorján Renáta**
- intézményvezető helyettes: **Felhősi Eszter**

13.2 Bevezető

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a művészeti érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget a képi emlékezet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kezűgyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

A mozgásműveltség, mozgáskultúra sokirányú fejlesztése a tanulók fizikai állóképességét, ügyességét, cselekvő biztonságát, ritmusérzékét, hallását, tér-és formaérzékét biztosítja.

A program keretében folyó vizuális nevelés, színházi nevelés, a tanulók mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztése alkalmat ad a művészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódnó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való

jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését.

Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejlesztíi képességeiket és alakítja készségeiket.

A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaji sajátosságokat, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

Az alapfokú művészetoktatás **képző- és iparművészeti ága** felkészíti a tanulókat:

- a vizuális információk, közlemények megértésére
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra
- tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra
- eszközhasználatra, anyagalakításra
- a baleset- és munkavédelmi előírások betartására
- a kézműves tevékenységek gyakorlására
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére
- a rendeltetés – a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére
- a mindennapok, a természet, a társadalom szépségeinek, a művészetek, a műalkotások befogadására
- a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére

Lehetővé teszi a néphagyomány, a környezet- és tárgykultúra megismerését. Kialakítja az esztétikum iránti igényt, az esztétikai élményképességet, az alkotói magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat. Fejleszti a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

A képzés lehetővé teszi a

Színművészet területén:

- közösségfejlesztést
- a kommunikáció fejlesztését
- minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését
- az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését
- a kulturális tradíciók megismerését
- önkifejezést
- az önértékelést annak érdekében, hogy a tanulók képessé váljanak saját eredményeik felismerésére

A képzés lehetővé teszi a
Táncművészet területén:

- hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotótevékenység iránt
- a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére
- népi hagyományok, népi játékok megismerését
- a hagyományápolást
- az amatőr táncéletbe való bekapcsolódást

Gyermekközpontúsága miatt a szülők és a tanulók szívesen választják az alapfokú művészetoktatás által kínált képzési formát.

Intézményünkben **517** tanuló részvételével folyik az alapfokú művészetoktatás, mely megalapozza a művészi kifejező készséget, a tehetséges, képzőművészeti pályát választó tanulókat felkészíti a szakirányú továbbtanulásra.

Iskolánk délutáni tanrend szerint működik, amely keretén belül a két kötelező tantárgy tanítása heti kétszer 90 perces képzési idővel valósul meg.

A képzőművészet tanszakon belül a két kötelező tantárgy az előkészítő 1 és 2 évfolyamon a Vizuális alapozó gyakorlatok, az alapfokú 1 és 2-es évfolyamon pedig Vizuális alkotó gyakorlatok valamint a Grafika és festészet alapjai. A Vizuális alapozó gyakorlaton a diákok az alapvető grafikai, festészeti és plasztikai műveleteket sajátíthatják el; a Grafika és festészet alapjai során pedig a rendelkezésükre álló választék (grafika, festészet, szobrászat, kerámia, alapján dönthetik el, hogy melyik kifejezési formában szeretnének leginkább elmélyülni.

Tánc művészeti ágban: néptánc tanszakon népi játék, néptánc a főtárgy, amelyet harmadik évfolyamtól a folklórismeret, mint kötelező tantárgy egészít ki.

Színművészet-bábművészet művészeti ágban a színjáték tanszak keretében a főtárgy a drámajáték, színjáték, kötelező tantárgyak a mozgás és tánc.

Tanáraink felkészültek, speciális tudással, képességgel, főiskolai, egyetemi diplomával rendelkeznek és változatos, izgalmas, érdekes, kreatív foglalkozásokat tartanak.

Tanulóink szempontjából nélkülözhetetlen a segítő-fejlesztő-ötletgazdag pedagógiai munka, mely során célunk, hogy a gyerekek örömteli, vidám, inspiráló légkörben bonthassák ki tehetségüket.

Kiemelt feladatunk az országos versenyeken való színvonalas szereplések folytatása.

Rendszeresen szervezünk nyílt napokat, hogy tevékenységünk két alappillére – a gyermekközpontúság és az igényes, minőségi munka – szilárd talajon álljon.

A célok elérését meglátásunk szerint jól szolgálják a féléves rendszerességű, szemet-lelket gyönyörködtető vizsgamunka kiállítások, valamint a művészeti bemutatók, előadások.

Az intézményünk az elmúlt 20 év alatt egyéni arculatot alakított ki. Nagysikerű képzőművészeti kiállításaink, nemzetközi és országos képző- és iparművészeti eredményeink, eredményes és országos hírű színjátszó csoportjaink, tánc csoportjaink közszereplései a térségben rangot adtak számunkra.

13.3 Küldetésnyilatkozat

Értékeink alapján azt kínáljuk, hogy családias, szeretetteljes légkörben elsősorban gyermekeket tanítunk és nem tantárgyakat.

Minden gyermeknek biztosítjuk tehetsége kibontakoztatását, és megtanítjuk őket egymással bánni és együttműködni az egyéni és a közösségi feladatok megoldásában is.

A tanulás az a folyamat kell, hogy legyen, ahol a gyermek büntetés nélkül cselekedhet, kutathat, csalódhat és fejlődhet. Így lesz az iskola az a hely, ahol a gyermekek megtanulnak tanulni és a tanulást élvezve fejlődhetnek saját érdeklődésük, egyéni ütemük és képességeik szerint.

Hisszük, hogy az alkotó – kreatív személyiség nagy szabadságigénnyel rendelkezik, általában függetlenségre törekszik, kritikus, önállóan kezdeményező, bátor.

A mi iskolánkban a szülő-gyermek- pedagógus kölcsönösen megtalálják egymás nyugalmát, megbecsülik egymást és a kölcsönös épülést tekintik alapvető céljuknak.

13.4 IV 1. AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI ALAPELVEI

Intézményünk pedagógiai alapelvei, hogy a minőségközpontúságot és a tehetséggondozást állandóan szem előtt tartva, tevékenységünk szolgáltató jellegét megőrizzük. A ránk bízott gyerekek emberi értékeit, lelki egészségét, értelmi és érzelmi intelligenciáját, magatartási szokásait, alkotásvágyát, alkotó képességét sikerélményt biztosító, szeretetteljes, mindenkire személy szerint odafigyelő, segítő, esélyegyenlőségre lehetőséget adó légkör megteremtésével biztosítjuk. Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetség ígéreték individuális fejlesztésére, a tanulók művészi kifejező képességeinek kibontakoztatására, a vele született kíváncsiság, az eredetiség megőrzésére. Olyan eszközrendszert kívánunk a kezükbe adni, mely a jelen és jövő problémáinak megoldásához nyújt lehetőséget, illetve elősegíti a pozitív életszemlélet kialakulását.

13.5 IV. 2. AZ INTÉZMÉNY CÉLJAI

Az alapelvekben megfogalmazott pedagógiai hitvallást, nevelési eszményt, vállalt értékrendet nevelő-oktató munkánk stratégiai és operatív céljai támasztják alá, melyek az iskolában folyó művészetoktatás egészére, teljes tevékenységrendszerére vonatkoznak.

Oktató-nevelő munkánk kiemelt **stratégiai céljai** az alapelvekből következően az alábbiak:

- a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése,
- egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése,
- az iskolahasználók, illetve a pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése,
- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása.

13.5.1 Szervezeti céljaink

„EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem

partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát, módszertanát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.”

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:

- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása,
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknban és pedagógusban egyaránt.

A tehetséggondozás hatékonysága, megőrzése érdekében:

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása,
- a tanulás és munkafegyelem megőrzése,
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása,
- komplex személyiségfejlesztő program alkalmazása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:

- a tanulók, szülők igényeinek (pl. felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és a kulturált környezet iránti igény...) figyelembe vétele.

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- a szociális hátrányok kompenzálása,
- kreatívfejlesztés,
- továbbtanulási esélyek növelése.

13.6 AZ INTÉZMÉNY FELADATAI

A pedagógiai alapelvek elérését meghatározó célrendszer konkrét feladatok elvégzésével valósulhat meg. A feladatok tehát a cél elérését teszik lehetővé. Intézményünkben egy művészeti ágon (képző- és iparművészet) egy szakaszban (a középső szakaszban – az alapfokon) folyik művészetoktatás, ezért a feladatokat nem tagoljuk.

Feladataink:

- rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- rendszeres igényfelmérés (évente),
- feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása,
- érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok meghatározása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- többirányú művészeti alapkészségek kialakítása.

A feladatok megoldása érdekében alkalmazott tevékenységformák, módszerek, eljárások, eszközök:

- kompetencia alapú fejlesztés, valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- egy-egy feladat megoldására projekt módszer alkalmazása,
- tehetséggondozó eljárások,
- kreatívfejlesztő tevékenységrendszer,
- egyénre szabott személyiségfejlesztő módszer,

- közösségfejlesztő módszer,
- játékos, élményre épülő oktatás, alkotómunka,
- kiscsoportos oktatás.

Nevelési eszközök:

- minta, példa, példakövetés, egyéni utak bejárásának lehetővé tétele

Ösztönző eszközök:

- megerősítés, biztatás, dicséret, munkák kiállítása, jutalmazás

A célok, feladatok, követelmények megvalósulását az alaptevékenység – a rajz-festés-mintázás tantárgy és a műhelygyakorlatok tanítása, a tánc és drámaoktatás mint az önkifejezés más formái– valamint a szabadidős tevékenységek biztosítják

13.7 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.” /Bagdy Emőke/

Ma már szinte mindenki számára elfogadott, hogy az egy-egy osztályba tanuló gyerekek között milyen különbségek vannak (lehetnek egyéni adottságokban, a kognitív képességek fejlettségében, az érési ütemben vagy az otthonról hozott ismeretek, szokások, a szocializáció, a tanulásra való motiváltság szintjeiben).

Felfogásunk szerint az alapozó iskolában minden gyerek számára annyi és olyan jellegű tevékenységre kell lehetőséget biztosítani, amennyire az adott fejlettségi fokán, az adott pillanatban szüksége van. Ezért tanulás-szervezésünket úgy kell alakítanunk, hogy tanulóink egyéni szükségleteihez megfelelő időt és tevékenységet tudjunk biztosítani.

Arra törekszünk, hogy minden kisgyereket lehetőségeinek megfelelő optimális szintre juttassunk, egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével. A gyerekek között meglévő különbségeket természetesnek tartjuk. Elfogadó, bizalmat keltő légkör biztosításával törekszünk tanulóink fejlesztésére.

Tanulásszervezésünkben törekszünk a differenciált tanulásirányítási módszerek változatos használatára, biztosítva, hogy ne siettessünk, de ne is fogjunk vissza senkit az ismeretszerzés a készségfejlesztés folyamatában.

Felfogásunk szerint a gyerekeket érdekeltté, aktívvá kell tennünk a tanulás folyamatában. A kisiskolás kor életkori jellemzője a kíváncsiság, igény a felfedezésre, tapasztalásra. Hiba lenne az aktív, cselekvésre vágyó gyerekeket passzív befogadóként kezelni. Éppen ezért a kutató, felfedező, cselekvéses tanulást helyezzük előtérbe.

A gyermekeknek a foglalkozásokon a megszokott pedagógiai helyzettől eltérő, szabad, felszabadult, a spontaneitást, a kreativitást támogató, elfogadó klímára van szükségük a művészi kibontakozáshoz. Meg kell tanítanunk őket az elfogulatlan, nyitott, „rácsodálkozó” attitűdre, valódi „gyermeki” vonások megnyilvánulására.

Iskolánkba egyéni vagy szülői motiváció alapján jelentkeznek a gyerekek, ami azért lényeges, mert a művészetre nyitott, fogékony tanulóink rendszerint szívesen és örömmel fogadják be a tananyagot, és az elsajátítás folyamata is könnyedebb.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdenniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak, az együtt alkotásnak és a gyakori rendezvényeknek köszönhető, ugyanakkor pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy a kreatív tanulók esetenként fegyelmetlenek, impulzívok, nonkonformista attitűdöt mutatnak. Ezeket a jelenségeket az alapfokú művészetoktatásban más tanszakra irányítással, illetve enyhébb esetekben szülői konzultációkkal, egyéni teljesítményütemezéssel, a személyiséghez illő téma- és technikaválasztással meg lehet oldani, tehát a szuverén alkotói magatartásból, személyiségjegyekből adódó problémákat az alapfokú művészetoktatásban is kezelni kell.

Tanulási kudarc a képzés tematikája alapján nem jellemző. Azonban azt fontos kiemelni, hogy az alapfokú művészetoktatás művészeti ágaiban is határozottan megfigyelhető az a jelenség, hogy tanulóink tanulmányilag kimutathatóan jobb teljesítményre képesek, mint az iskolába beiratkozás előtt. A jelenség hátterében a művészetek érzelmi és értelmi intelligenciára való hatása áll. A hazai és nemzetközi agykutatások bizonyítják, hogy a képzőművészet fejlesztő hatással van a gondolkodásra. A problémaérzékenység, az analízis, az újrastrukturálás, a fantázia, a kifejezőképesség, a lényeglátás kifinomulhat és hozzájárul a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez. A művészettel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kivetítsék, kialkossák” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek. Az alapfokú művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében.

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden gyermek számára egyenlően jó feltételeket, gazdag anyag választékot, jó felszerelést, kiváló személyi feltételeket biztosítsunk, ugyanis ez a legfontosabb feltétele a pedagógiai program eredményes megvalósulásának!

13.8 . A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés, a szociális kompetenciák fejlesztése szorosan kapcsolódik személyiségfejlesztési alapelveinkhez.

Egyik alappillére, hogy tanulóink megtanuljanak együtt élni másokkal. A társak megismeréséhez az önismeret vezet el. A közvetlen környezet megismerése juttat el a mások iránti **empatikus magatartás** kialakulásához. Ez az iskolás korban a társak iránti odafigyelés képességének kialakítását, fejlesztését és a kortárs kapcsolatok megerősítésének feladatát rója ránk.

Későbbiekben ezeknek a képességeknek a továbbfejlesztésével juthatunk el a másság elfogadásához, a **tolerancia** fejlesztéséhez. Ehhez szükséges, hogy az oktatás formája, az iskola légköre nyitott legyen, biztosságot sugározzon. A pedagógusoknak a tanulók iránti nyitottsága, elfogadó magatartása, empátiája feltétel és eszköz is egyben az együttélés megtanítására és gyakoroltatására.

Az **együtműködési képesség** a közös érdeket szolgáló viselkedés szervezője, ennek fejlesztése fontos feladat. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy rendszeresen éljünk a segítő együttműködés különböző lehetőségeivel (közös programok, együtt cselekvés). Tanulóinknak úgy szervezzük meg tanórai, iskolai, illetve iskolán kívüli tevékenységeit, hogy sokszínű, változatos formában ezt maguk is gyakorolhassák. Ezt a célt is szolgálják szakköreink, művészeti csoportjaink, közös programjaink.

Fontos feladat a **közös tervek iránti elkötelezettség** felébresztése is. Iskolánk hagyományos programjai (Töknap, Karácsony, Húsvét) alkalmasak arra, hogy a közös célokért fáradozóknak az egyéni különbségek elhalványuljanak, a közös vonások, az egyezések kerüljenek előtérbe.

Kiemelt szerepe van a közösségek kialakításában, fejlesztésében az osztályfőnököknek.

Elveink szerint a **demokratikus segítő vezetés** szolgálja tanulóink érdekeit, nagymértékben hozzájárul nem csak a nevelés, de a tanulás eredményességéhez is.

A műhelygyakorlatok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók kiscsoportos foglalkozás keretein belül felismerjék a közösség erejét. Az együtt alkotás, mozgás, játék segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, az empátiás képesség, a segítőkészség elmélyülhet. A tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejlődik az együtt gondolkodás élménye. A hibák megbeszélése, a bírálat, a jó megoldások megerősítése, az egyéni teljesítmény mások produktumaihoz való viszonyítása hozzájárul a reális énkép kialakulásához, az értékítélet objektívitasához.

13.9 A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

„A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.” /Pedagógiai szakkifejezések 1997/ A tehetség kibontásában rendkívül fontos az információ felvétele és kezelése, a problémaérzékenység és a megoldásra való törekvés, valamint a kompetencia, tehát a hatékonyság, ügyesség érzése valamely területen.

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása). Az alapfokú művészetoktatás keretein belül mindhárom módra lehetőség nyílik.

A kreativitás „alkotásra való képesség; az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka, képessége; megnyilvánul tevékenységében, annak produktumaiban, valamint a magatartásában és életvitelben egyaránt; igen komplex jelenség.” /Pedagógiai szakkifejezések 1997/

A kreatív ember főbb jellemzői Cropley nyomán: változásra törekvés, merészség, impulzivitás, hajlam a fegyelmezetlenségre, nyitottság az új elképzelések iránt, nonkonformizmus, rugalmas reagálás az új helyzetekre.

A kreativitás kialakulását: a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek teremtésével segíthetjük elő.

Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

Az alapfokú művészetoktatás alapfeladata tehát a tehetséggondozás. A művészeti nevelés minden tevékenysége a fenti cél megvalósulását kell, hogy segítse.

A tantárgyi programokat eleve úgy állítottuk össze, hogy az alapvetően szolgálja, biztosítsa a személyiségfejlődést, a tehetségkibontást, -ápolást. Olyan tantárgyi programokat készítettünk, melyben komoly szellemi megalapozásra épül fel a művészi-manuális képességfejlesztés, a mozgás és a kifejező képességfejlesztés. A tehetséggondozást teszik lehetővé a törvény által biztosított kiscsoportos műhelyfoglalkozások, az intézmény által biztosított személyi és tárgyi feltételek.

Intézményünkben megvalósuló tehetséggondozási munkában kiemelt szerepet kap az évente megrendezésre kerülő művészeti napok, kézműves bemutatók, a rendszeres térségi kiállítások, a megyei színházi és táncbemutatók, a külföldi rendezvényeken való részvétel, az évközi alkotó napok, a nyári alkotó táborok és a sajátos jutalmazási-elismerési rendszer.

Művésztanáraink részt vesznek a tanulók pályázatokra, versenyekre való felkészítésében.

Intézményünk könyvtára, gazdag videó- és folyóirattára, az iskola multimédiás számítógéprendszerre az önművelés a tehetséggondozás lehetőségének széles skáláját biztosítja.

A tehetséggondozás érdekében igény és létszám függvényében, minden érdeklődési igényt ki kívánunk elégíteni. A felsorolásban szereplő, jelenleg működő szabadidős tevékenységi formák tovább bővíthetők.

13.10 A SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE, FORMÁI

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében. A tanulmányi előmenetel során félévente tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. A műhelyválasztékról, aktuális terveinkről, sikereinkről értesítést küldünk, a honlapunk rendszeresen tájékoztat.

Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a nyílt napokon, az alkotó hétvégeken, táborozás során, kirándulások alkalmával, a félévi vizsgakiállításokon. A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

Intézményünk a kezdetektől részt vett a minőségbiztosítási rendszer kiépítésében, s 2001-re kidolgozta az intézmény partnerközpontú működésének modelljét.

A modell leírását és a gyakorlatot az intézményi minőségirányítási program tartalmazza.

A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Programunk alapvető céljainak megvalósításához (az önismeret, a kapcsolatteremtési képesség, a kommunikációs készség, a figyelem és a memória fejlesztése, stb.) elengedhetetlenül szükséges a szülőkkel való egyéni kapcsolattartás, együttműködés. Szükség van a szülői segítségnyújtásra, ahhoz is, hogy a problémákat a kellő időben ismerjük fel, és együttesen találjuk meg az optimális megoldást. Ezért elengedhetetlen az iskola és a család jó kapcsolatának kialakítása, fenntartása. Eredményes művészeti nevelés csak a pedagógus-tanuló-szülő hármass együttműködésének harmóniájában valósulhat meg. Ez ad módot arra, hogy azok a tanulók, akik átlagos, vagy szerényebb képességekkel rendelkeznek, a tantervi követelmények elvárható szintű teljesítése mellett örömmel és felelősséggel vegyenek részt a művészeti nevelésben.

Pedagógus és szülő együttműködése:

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek az eredményes neveléshez. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel olyan *harmonikus kapcsolatot* alakítsunk ki, melynek során a szülők a ránk bízott gyermekeik művészeti nevelésébe bekapcsolódhatnak felkészültségüktől függetlenül.

Ennek eszközei lehetnek:

- Tájékoztatás az iskola fontos eseményeiről, a szülőt, a családot érintő változásokról, a hagyományápolás lehetőségeiről.
- Órai bejegyzés KRÉTA AMI felületén, ami minden szülő számára elérhető.
- Hasznos, ha a szülőt megkérjük egy-egy óralátogatásra, előzetes időpont egyeztetése után. Ennek során a szülő személyesen tapasztalhatja meg a főtárgy és a kötelező, ill. választott tárgyak tanóráinak, foglalkozásának menetét. Amennyiben képes gyermekével rendszeresen foglalkozni, az lehetőséget kínál arra, hogy megbeszéljük, hogyan segítse gyermekét az otthoni eredményes gyakorlásban. Kellő időben és mértékben, megfelelő módon, partneri viszonyunkat erősítő formában szükséges tájékoztatnunk a szülőket jogaikról, kötelességeikről e tekintetben is. Különösen fontos a tanórák látogatásának *tervszerűsége* a szülők részéről, de minden esetben a tanuló fejlődését, egyéni érdekeit is szem előtt kell tartani. Az óralátogatás nem akadályozhatja a tanuló művészeti nevelését, fejlődését.

Pedagógus és tanuló együttműködése:

A tanítás menetét oly módon szükséges alakítani (egyéni szabott tantervi követelmények a tanév során, a tantervi kereteken belül), hogy a tanulók különböző képességeinek az megfeleljen. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása.

A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Így pl. része a művészeti nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést annak minden mozzanatára figyelemmel, különösen körültekintően kell kialakítani a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.

A tanulás során olyan speciális képességekre, készségekre is építenünk kell, amelyek az egyes szakok műveléséhez nélkülözhetetlenek. Ugyanakkor gyakran jelenthet segítséget, ha a nehezen fejlődő, de művészet tanulására alkalmas tanulót másik tanszakra irányítunk.

A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy a tanulásban egyénenként és esetenként mutatkozó megfelelő alkalmasság elégtelen voltát a tanuló és a szülő számára úgy jelezze, hogy a növendék azt megértse, minél kisebb kudarcélményt jelentsen számára.

13.11 Iskolánk személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételeink:

A nevelés- oktatás minőségét az intézmény személyi feltételrendszere biztosítja. Az alapkú művészetoktatás eredményességét nagymértékben a művészetoktatásban lévő pedagógusok, a foglalkoztatott művészek felkészültsége határozza meg. A közoktatási törvény 17. §-ának (1) bekezdés k) pontja értelmében az alapkú művészetoktatási intézményben a pedagógusnak a művészeti tárgynak megfelelő szakirányú tanári vagy művész végzettséggel kell rendelkeznie.

Főállású pedagógusaink a 2023-24-es tanévben: 9 fő

Részmunkaidős pedagógusaink a 2023-24-es tanévben: 0 fő

Adminisztráció: 1 fő

Óraadók: 4 fő

Tárgyi feltételeink:

Művészeti iskolánk szerkezeti kialakítása megfelel az oktatási miniszter 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet 7. sz. mellékletében megfogalmazott a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

Az eszközellátás biztosítására a fenntartóval egyetértésben, intézkedési terv készült, amelynek eredményeképpen költségvetési évenként tervezzük az eszközellátottság kiegészítését (kialakítását) és korszerűsítését.

Ennek eredményeképpen az 1999-2000 – es tanévben:

- kialakítottuk grafikai műtermünket

A 2000/2001-es tanévben ismét három műterem kialakítására került sor, amelyben a kerámia , a festészet, és a szobrászat tantárgyak oktatása folyik.

2004-ben befejeződik a pajtaszínház kialakítása, amelyben a tánc és a színjáték tanszak folytatja munkáját.

Az egyes művészeti ágak, tanszakok eszközei

I. Képző- és iparművészeti ág

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató
Rajzterem	Intézmény központjában 2 db + telephelyenként 1 db
Számítógépterem	1
Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai, oktatási eszközei:	
Tanulói asztalok	Tanulók létszámának figyelembe vételével
Tanulói székek	Tanulók létszámának figyelembe vételével
Nevelői asztal, szék	Rajztermenként 1-1
Tárlószekrény	Rajztermenként 1
Nyitott polc	Rajztermenként 1
CD-s magnó	Rajztermenként 1
Vetítőállvány, vetítövászon	Rajztermenként 1
Ruhatároló fogas	Gyermekenként
Szeméttároló	Rajztermenként 1
Rajzbak	Tanulónként 1
Tárgyasztal	Rajztermenként 2
Dobogó	Rajztermenként 1
Paraván	Rajztermenként 1
Reflektor	Rajztermenként 2
Vízcsap, falikút	Rajztermenként 1
Festőállvány	Négy tanulónként 1
Mappatartó szekrény	Rajztermenként 1
Szobrász, kerámia műhely	Iskolánként 1
Mintázó állvány	Műtermenként és négy tanulónként 1
Mintázó korong	Műtermenként és négy tanulónként 1
Szárító és tároló polc	Műtermenként 1
Égető kemence	Iskolánként 1
Agyagtároló láda	Iskolánként 1
Gipsztároló láda	Iskolánként 1
Zárható vegyszertároló	Tanulónként 1
Mintázó eszközök	Tanulók létszámának függvényeként
Munkaasztal, szék	Kettő tanulónként 1
Vízcsap, falikút	Műhelyenként 1
Grafikai műhely	Iskolánként 1
Grafikai présgép	Műtermenként 1
Szárító állvány	Műtermenként 1
Polc	Műtermenként 1
Szemetes	Műtermenként 1
Vízcsap	Műtermenként 1
Grafikai festékező asztal	Műtermenként 1
Grafikai szerszámok	Tanulók létszámának függvényeként
Zárható vegyszertároló	Műtermenként 1

Rezsó	Műtermenként 1
Fotó és film műhely	Iskolánként 1
egy kicsi telefon gimballt	Székhelyen 1
tascam d40 hangrögzítő	Székhelyen 1

II. Színművészet - művészeti ág

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató
Előadóterem, próbaterem	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Jelmez, kellék, díszlettár	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Elméleti órák helyisége	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Tanulói asztalok, székek	Tanulók létszámának figyelembe vételével
Nevelői asztal, szék	Tantermenként 1
Eszköztároló szekrény	Tantermenként 1
Tábla	Tantermenként 1
Vetítőállvány	Tantermenként 1
Vetítővászon	Tantermenként 1
Sötétítő függöny	Tantermenként 1
Videokamera	Tantermenként 1
CD-lejátszó, magnó	Tantermenként 1
TV, videó	Tantermenként 1
Dobogók	Próbatermenként 6
Paravánok	Tantermenként 4
Tükör (egészalakos)	Tantermenként 1
Világítástechnika	Tantermenként 1
Hangtechnika	Tantermenként 1

III. Táncművészet - művészeti ág

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató
Táncterem	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Tanulói öltöző, tusoló	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Tanári öltöző, tusoló	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Kellék és jelmeztár	Székhelyen 1, telephelyenként 1
Ruhatároló fogas	Tantermenként 1
CD-s magnó	Tantermenként 1
TV, videó lejátszó	Tantermenként 1
Fény és hangtechnika	Tanszakonként 1
Tükörfal	Termenként 1 (legalább egy oldalon)

13.12 Iskolánk hagyományai

Iskolánknak egyik legfontosabb jellemzője, hogy kistérségi oktatási együttműködés keretében működik. Így egyes csoportjainknak fontos feladatai vannak az anyaiskolák éves működésében, az ottani hagyományok folytatásában.

Térségi művészeti alkalmak:

Ajka Városi Rajzverseny, Országos Grafikai Versenyen , Tánc Világnapja
Gyermek Képzőművészeti pályázatok évente legalább egyszer, Országos Diákszínházi Fesztivál,
Weörös Sándor Gyermekszínházi Fesztivál

14 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

14.1.1 A Pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2017. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján. A pedagógiai programban található helyi tantervet a mindenkor aktuális Nemzeti Alaptanterv, köznevelési törvény és egyéb vonatkozó jogszabályok alapján aktualizáljuk.

14.1.2 A Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és feladatok megvalósulását.

14.1.3 A Pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- a fenntartó
- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- a szülői munkaközösség

14.1.4 A Pedagógiai program elhelyezése

Egy-egy példány a következő személyeknél, felületen, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola nevelői szobáiban
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyetteseinél
- az iskola honlapján.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot az iskolai Diákönkormányzat a 2023. 09. 04. tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Magyarpolány, 2023.09.04.

.....
Major Péter
az iskolai Diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a Szülői Munkaközösség iskolai vezetősége a 2023. 09. 11. tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Magyarpolány, 2023.09.11.

.....
Ungerné Szöllösi Judit
az iskolai Szülői Munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot a Nevelőtestület a 2023.08.30 –án tartott értekezleten megvitatta és elfogadta.

Magyarpolány, 2023. 08.30.

A pedagógiai program 2023. 08.30 napján elfogadott módosítását jóváhagyom.

Magyarpolány, 2023.09.12.

.....
Gröberné Adorján Renáta
Igazgató

